

STUDIJA O UTJECAJU NA OKOLIŠ

**Izgradnja građevina radi povećanja proizvodnih
kapaciteta na postojećoj svinjogojskoj repro farmi Gaj,
Općina Draž, Osječko-baranjska županija
Netehnički sažetak**

BELJE PLUS D.O.O.

lipanj 2021.

METIS d.d.

Kukuljanovo 414,
51 227 Kukuljanovo

Odjel stručnih poslova zaštite okoliša i
procjene rizika

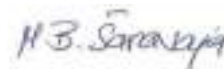

Naziv dokumenta: Studija utjecaja na okoliš za izmjenu zahvata svinjogojske repro farme Gaj, Općina Draž, Osječko-baranjska županija, rev.1.

Podaci o izrađivaču: METIS d.d., Odjel stručnih poslova zaštite okoliša i procjene rizika
Kukuljanovo 414, 51 227 Kukuljanovo

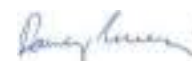
Oznaka dokumenta: DOK/2020/0063

Voditelj izrade: Morana Belamarić Šaravanja, dipl. ing. biol., univ.spec.oecing. rad na svim poglavljima

Stručni suradnici:

Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.teh. 1., 3.2.14., 3.2.15., 4.9., 4.10.

Lidija Maškarin, struč. spec. ing. spec 1.5., 1.6., 3.2.2., 3.2.3., 3.2.5., 3.2.16.

Ivana Dubovečak, dipl. ing. biol. - ekol. 1.2., 1.3., 1.5.2., 1.6.2., 3.2.4., 3.2.5., 3.2.11., 3.2.12., 4.2., 4.6.

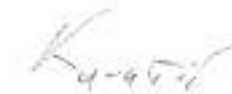
Ostali suradnici

Mirna Perović Komadina, mag.educ.polytech. et. inf., univ.spec.oecing. 3.2.1., 3.2.4., 3.2.8., 4.4., 4.8. 4.11.; 4.13., 4.14., 4.15.

Vanjski suradnici

Marko Karašić, dipl.ing.stroj. 3.2.6., 3.2.7., 4.2., 4.3.

Datum izrade: siječanj 2021..

Datum revizije: lipanj 2021.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	5
2. OPIS ZAHVATA.....	7
2.1. Fizička obilježja zahvata.....	7
2.1.1. Obuhvat zahvata (oblik i veličina)	7
2.2. Postojeće stanje	11
2.3. Planirani zahvat dogradnje postojeće farme Gaj.....	11
2.3.1. Proizvodni objekti.....	13
2.3.2. Pomoćni objekti farme	15
2.4. Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces	18
2.4.1. Hrana.....	18
2.4.2. Voda	18
2.5. Popis vrsta i količina tvari koje ostaju nakon tehnološkog procesa te emisija u okoliš..	19
2.5.1. Gnojovka.....	19
2.5.2. Nusproizvodi životinjskog podrijetla	20
2.5.3. Gospodarenje otpadom	20
2.5.4. Otpadne vode.....	21
2.6. Odnos prema postojećim i planiranim zahvatima	22
3. VARIJANTNA RJEŠENJA ZAHVATA.....	24
3.1. Obrazloženje razloga odabira varijante zahvata	25
4. OPIS UTJECAJA ZAHVATA NA OKOLIŠ, TIJEKOM GRAĐENJA, KORIŠTENJA I UKLANJANJA ZAHVATA	26
4.1. Utjecaj na tlo.....	26
4.2. Utjecaj na vode.....	26
4.3. Utjecaj na zrak.....	29
4.4. Utjecaj klimatskih promjena na zahvat.....	30
4.5. Utjecaj zahvata na klimatske promjene	31
4.6. Utjecaj na bioraznolikost.....	33
4.7. Utjecaj na krajobraz	33
4.8. Utjecaj na kulturnu baštinu.....	33

4.9. Opterećenje okoliša	34
4.9.1. Buka.....	34
4.9.2. Otpad.....	34
4.9.3. Nusproizvodi životinjskog porijekla	35
4.10. Utjecaj na gospodarske značajke	35
4.10.1. Promet.....	35
4.11. Utjecaj na gospodarske značajke	36
4.11.1. Šumarstvo.....	36
4.11.2. Lovstvo	36
4.11.3. Utjecaj na stanovništvo.....	36
4.12. Kumulativni utjecaji	37
4.13. Utjecaj u slučaju nekontroliranog događaja	38
4.14. Utjecaj nakon prestanka korištenja.....	38
4.15. Prekogrančni utjecaj.....	39
5. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA TIJEKOM IZGRADNJE I RADA POSTROJENJA	41
5.1. Mjere tijekom pripreme i građenja.....	41
5.1.1. Opće mjere	41
5.1.2. Sastavnice okoliša.....	41
5.1.3. Mjere zaštite od opterećenja okoliša	41
5.2. Mjere tijekom korištenja	42
5.2.1. Sastavnice okoliša.....	42
5.2.2. Mjere zaštite od opterećenja okoliša	43
5.3. Mjere zaštite u slučaju nekontroliranog događaja	44
5.4. Mjere zaštite nakon prestanka korištenja	44
5.5. Program praćenja stanja okoliša	44
5.6. Prijedlog ocjene prihvatljivosti zahvata na okoliš	45
6. PRILOZI.....	47
1. Rješenje o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu	47
2. Potvrda o usklađenosti s prostorno -planskom dokumentacijom.....	50

1. Uvod

Nositelj zahvata tvrtka Belje plus d.o.o, planira izgradnju građevina radi povećanja kapaciteta postojeće farme Gaj u Općini Draž na čestici koja će se formirati od k.č.br. 1501/3 i dijela k.č.br. 1501/2; k.o. Duboševica. Čestice su u vlasništvu nositelja zahvata. Kapacitet planiranog zahvata iznosi 1500 krmača, 6 nerasta i 5600 (4200 prasadi do 2 mjeseca i 1400 mlade svinje 2 do 6 mjeseci).

Postojeća farma Gaj ima kapacitet 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi (3500 prasadi do 2 mjeseca i 1200 mlade svinje 2 do 6 mjeseci) i 80 nazimica. Za postojeću farmu je ishođeno Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/19-45/26, URBROJ: 517-03-1-3-1-19-2 od 15. listopada 2019.). Farma je trenutno u postupku razmatranja usklađenosti uvjeta okolišne dozvole s Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivan uzgoj peradi ili svinja (SL L 43, 21 .2. 2017.).

Realizacijom planiranog zahvata ukupni kapacitet farme Gaj iznositi će 2900 krmača, 12 nerasta i 10 300 prasadi i 80 nazimica.

Planirani zahvat nalazi se na popisu zahvata iz Priloga I Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“ br. 61/14 i 3/17), pod točkom 36. *Građevine za intenzivni uzgoj svinja kapaciteta više od 750 mjesta za krmače* te se sukladno 4. Uredbe za planirani zahvat provodi postupak procjene utjecaja na okoliš.

Nositelj zahvata je u 2016. godini za predmetni zahvat proveo procjenu utjecaja na okoliš te je ishođeno rješenje (KLASA UP/I 351-03/15-02/154, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-68, od 10. studenoga 2016.) o prihvatljivosti zahvata za okoliš uz primjenu propisanih mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša, kao i rješenje da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu (KLASA: UP/I 612-07/15-60/132, URBROJ: 517-07-1-1-2-15-2 od 18. prosinca 2015.).

Iz poslovno uvjetovanih razloga nositelj zahvata nije krenuo u realizaciju zahvata te je rješenje sukladno članku 92 Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) prestalo važiti. Stoga se za zahvat ponovo pokreće postupak procjene utjecaja na okoliš. U odnosu na tehničko-tehnološko rješenje planiranog zahvata iz 2015. godine novim tehničko-tehnološkim rješenjem broj krmača na farmi povećan je s 1400 na 1500.

Na lokaciji zahvata planira se izgradnja četiri proizvodna objekta, spojnog hodnika, agregata s nadstrešnicom, dva spremnika gnojovke, sabirne jame za gnojovku, silosa za hranu, zdenca, internih prometnica, mosne vage i ograde.

Farma će tehnološki i idejno biti usklađena sa zahtjevima Pravilnika o zaštiti životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje („Narodne novine“ broj 44/10); Pravilnika o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja („Narodne novine“ br. 119/10) i II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 60/17), u daljnjem tekstu II. Akcijski program.

Studija o utjecaju na okoliš je stručna podloga za temeljem koje se provodi postupak procjene utjecaja na okoliš. Studija sadrži sve podatke i dokumentaciju važne za planirani zahvat te su njome prepoznati i analizirani mogući nepovoljni utjecaji na sastavnice okoliša kao i opterećenja okoliša. Kako bi se negativni utjecaji na okoliš spriječili, ograničili ili uklonili dan je prijedlog mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša.

Izrađivač studije je tvrtka METIS d.d., Kukuljanovo koja ima suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade studija o utjecaju na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/17-08/38, URBROJ: 517-03-1-2-21-4 od 9. ožujka 2021. godine).

Studija o utjecaju na okoliš izrađena je na temelju dokumenta *Opis i grafički prikaz građevine* br. 55/2020, prosinac 2020., R projekt d.o.o. iz Osijeka.

U ponovno provedenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, analizom mogućih značajnih negativnih utjecaja predmetnog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, ocijenjeno je da se može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke

mreže, te je stoga Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja izdalo 31. prosinca 2020. Rješenje (KLASA: UP/I 612-07/20-60/73, URBROJ: 517-05-2-2-20-2) (Prilog 1) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.

Nositelj zahvata ishodio je od Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjska županije 22. prosinca 2020. godine Potvrdu (KLASA: 350-01/20-01/516, URBROJ: 2158/1-01-16/36-20-2 MP) kojom se potvrđuje da je planirani zahvat u skladu s važećom prostorno - planskom dokumentacijom koja se primjenjuje za predmetnu lokaciju (Prilog 2).

2. Opis zahvata

2.1. Fizička obilježja zahvata

2.1.1. Obuhvat zahvata (oblik i veličina)

Lokacija zahvata nalazi se u Osječko-baranjskoj županiji, Općini Draž, na katastarskim česticama broj 1501/3 i dijelu k.č.br. 1501/2, k.o. Duboševica u vlasništvu nositelja zahvata (Slika 1). Izvod iz zemljišnih knjiga dan je u Prilogu 3. Ovim zahvatom u prostoru od k.č.br. 1501/3 i dijela k.č.br. 1501/2; k.o. Duboševica formirati će se nova jedinstvena čestica površine cca. 93 946 m².

Na lokaciji zahvata (k.č.br. 1501/3, k.o. Duboševica) smještena je postojeća farma za uzgoj prasasi Gaj (Slika 2.). Farma ima 12 zaposlenika. Prilaz farmi je asfaltiranom nerazvrstanom cestom u duljini od oko 300 m koja se spaja na državnu cestu D7 ((G.P. Duboševica (gr. R. Mađarske) – Beli Manastir – Osijek – Đakovo – G.P. Slavonski Šamac (gr. BiH)). Najbliže naselje Duboševica je udaljeno oko 2,5 km istočno od lokacije zahvata. Lokacija zahvata je udaljena oko 400 m južno i zapadno od granice s Republikom Mađarskom, a oko 1,6 km sjeverno od lokacije zahvata je najbliže naselje u Republici Mađarskoj, Udvar (Dvor).

Dogradnja farme planira se na poljoprivrednom području. Čestica na kojoj je planirana gradnja potpuno je očišćena i koristi se kao oranica. Teren je ravan te nema zapreka za nesmetan pristup građevinskih strojeva i ljudi.

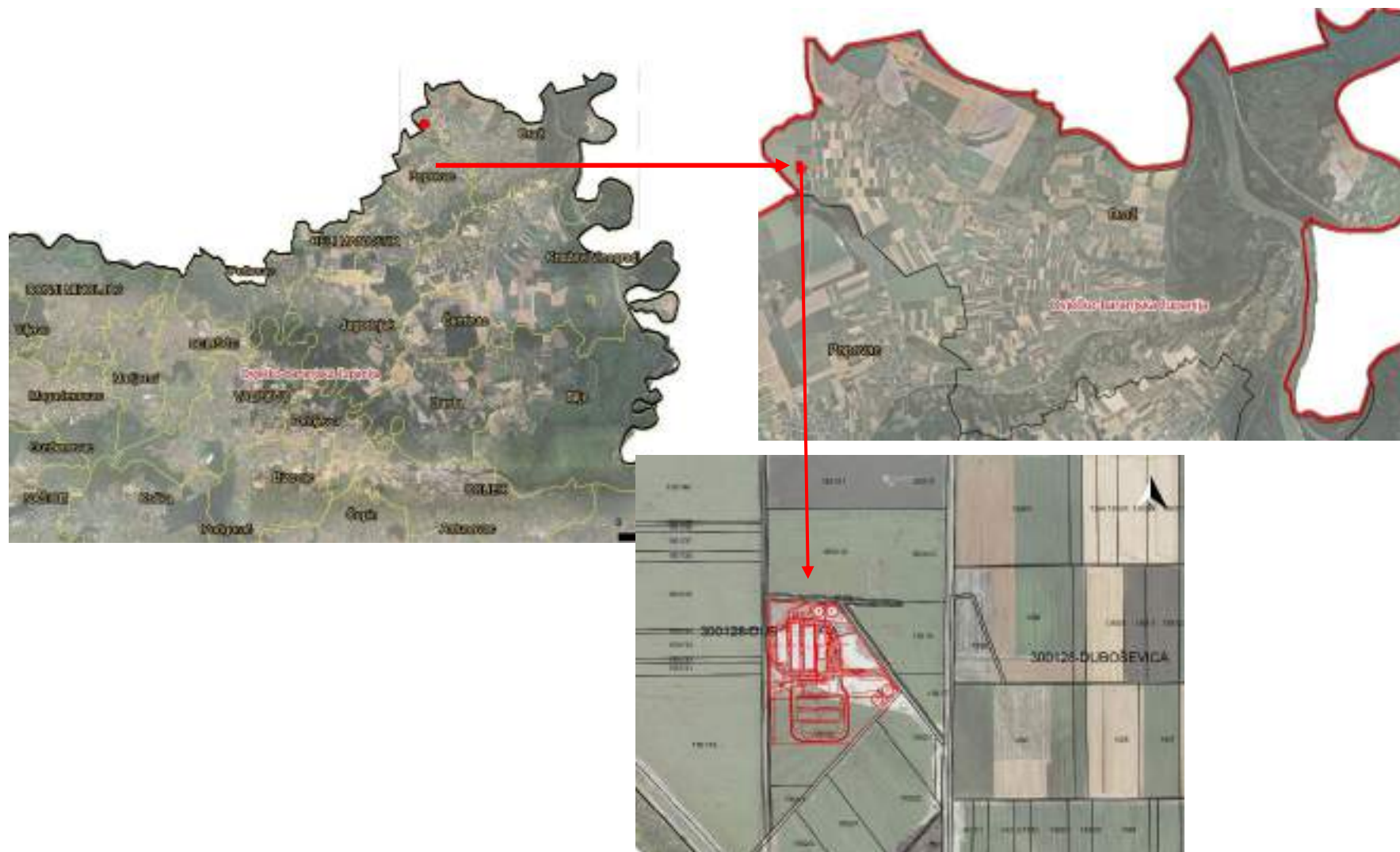
Na lokaciji Farme Gaj će biti izgrađeni glavni proizvodni objekti (pripustilište, čekalište, prasilište i uzgajalište) u kojima će se odvijati glavni tehnološki procesi na farmi (osjemenjivanje i prasnjenje krmača te uzgoj prasadi) kao i pomoćni objekti u funkciji pratećih procesa bez kojih glavni proizvodni procesi ne bi mogli biti ostvareni. Događeni dio farme će koristiti neke od već postojećih pomoćnih objekata.

Planirana je izgradnja sljedećih građevina:

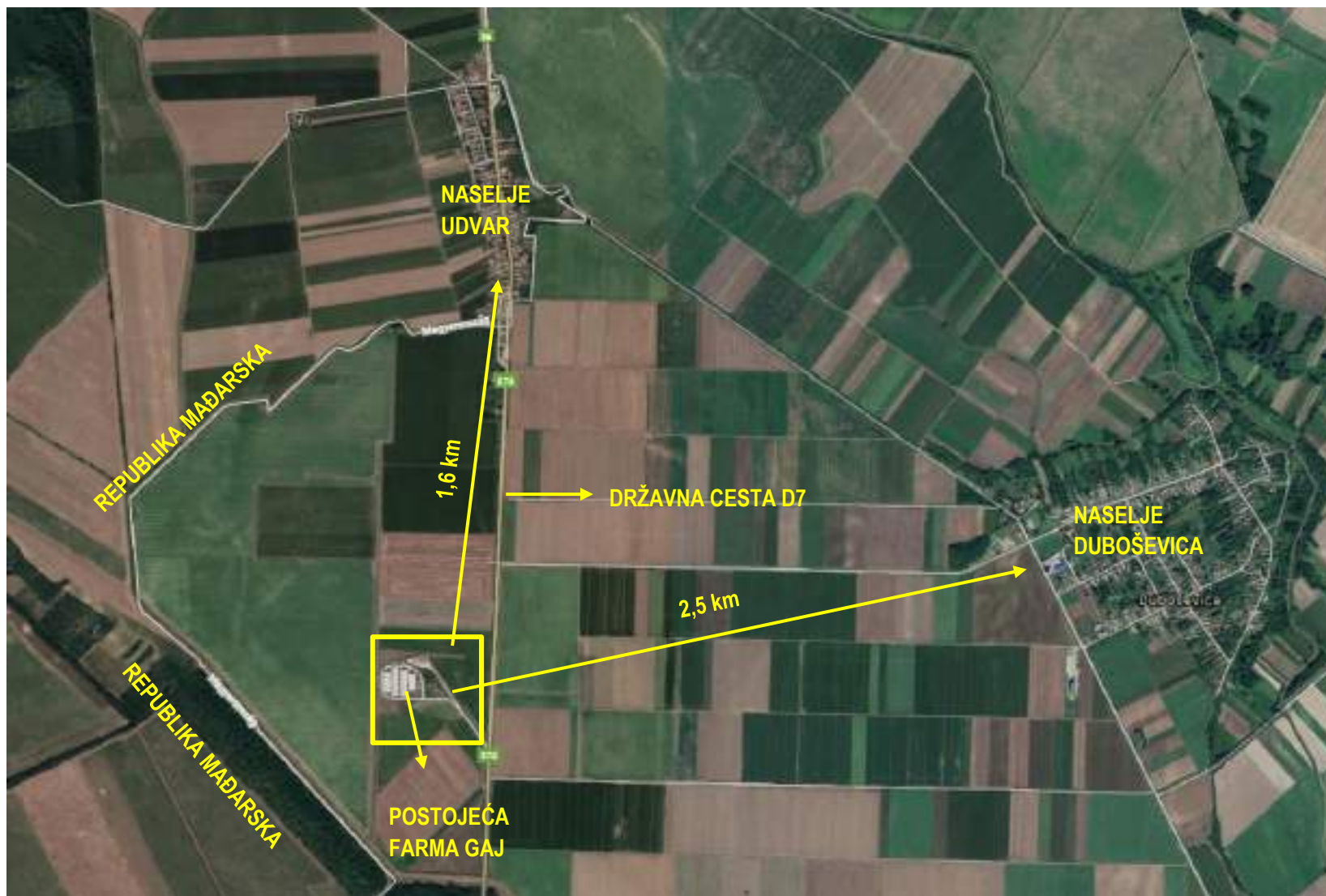
- spojni hodnik pripusta
- pripustilište
- čekalište
- prasilište
- uzgajalište prasadi
- agregat - nadstrešnica
- spremnik gnojovke (2 kom)
- sabirna jama za gnojovku
- silosi za hranu
- zdenac
- interne ceste (asfaltbeton)
- interne ceste (drobljeni kamen)
- ograda
- mosna (kolska) vaga

Proizvodni objekti povezani su u jednu jedinstvenu cjelinu zatvorenim koridorima, kako se prilikom prevođenja krmača i prasadi ne bi izlazilo van. Na farmi će se primjenjivati umjetno osjemenjivanje krmača i nazimica.

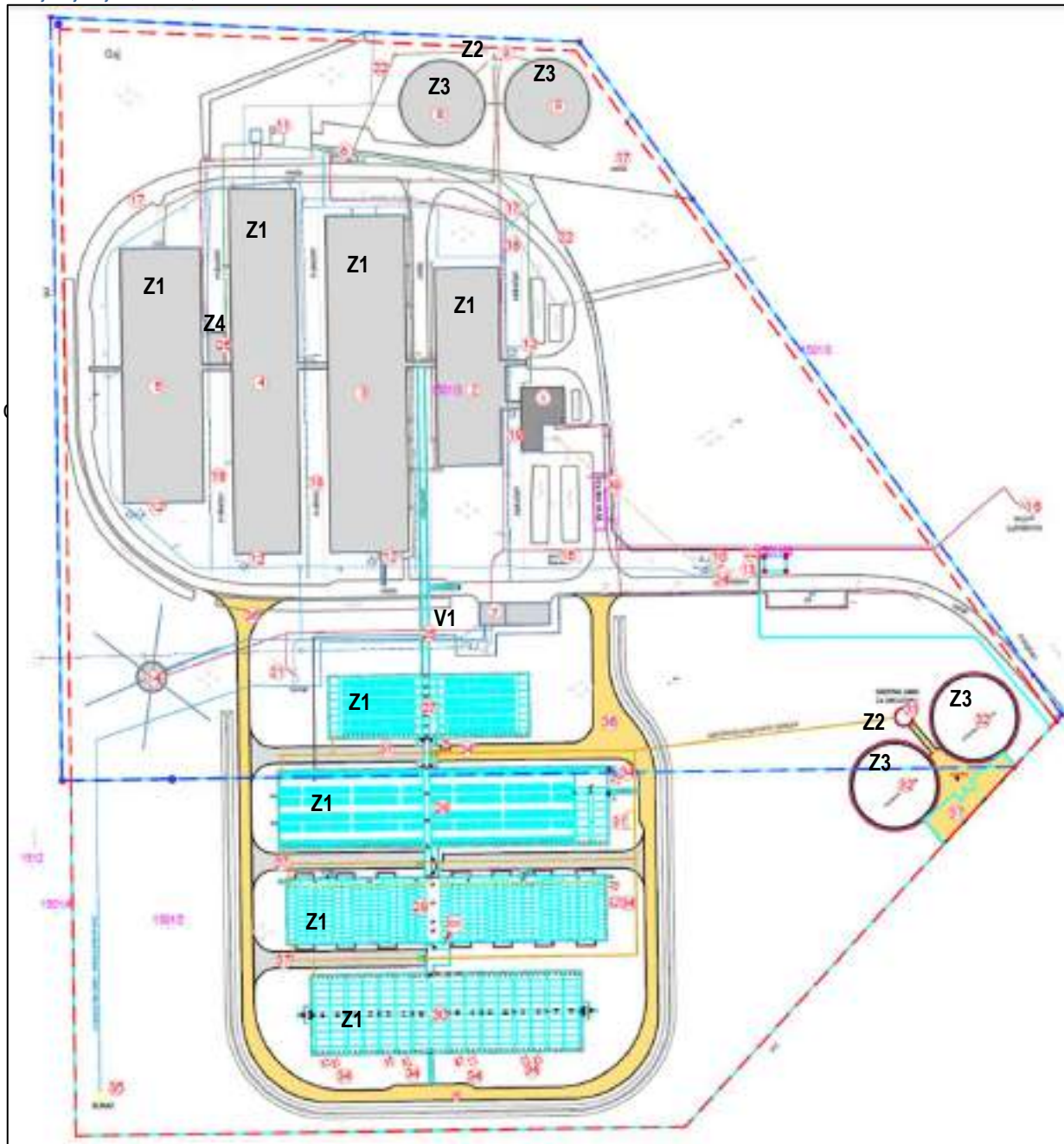
Situacijski prikaz objekata na lokaciji planiranog zahvata dan je na Slici 3.

Slika 1. Prikaz lokacije zahvata u Osječko-baranjskoj županiji, Općini Draž i na katastarskim česticama (izvor: Geoportal DGU).

Slika 2. Prikaz postojeće farme Gaj na ortofoto podlozi (izvor: Google Earth Pro).

LEGENDA

POSTOJEĆI		
1#	UPRAVNA ZGRADA#	
2#	PRIPUSTIŠTE#	
3#	ČEKALIŠTE#	
4#	PRASILIŠTE#	
5#	UZGAJALIŠTE#	
6#	OBJEKT ZA NZP (HLADNJAČA)#	
7#	SKLADIŠTE NEOPASNOG OTPADA I PRERADA VODE#	
8#	SPREMNIK GNJOJIVKE#	
9#	SABIRNA JAMA ZA GNJOJKU#	
10#	SABIRNA JAMA SANITARNIH VODA#	
11#	UNP-SPREMNIK#	
12#	SILOSI ZA HRANU#	
13#	DEZBARIERA#	
14#	VODOTORANJE#	
15#	AGREGATI#	
16#	STUPNA-TARAOŠTANICA#	
17#	MANIPULATIVNE PLOŠTINE (asfalt, beton)#	
18#	MANIPULATIVNE PLOŠTINE (drobljenac)#	
19#	STAZA (betonski pločnjaci)#	
20#	ZELENA PLOŠTINA#	
21#	BUNARI#	
22#	OGRADA#	
23#	TALOŽNICA OTPADNE VODE OD PRERADE VODE#	
24#	SABIRNA JAMA DEZBARIJERE#	
25#	KOTLOVNICA#	
DOGRADNJA#		
26#	SPOJNI HODNIK PRIPUSTU#	Z1-Z5
27#	PRIPUSTU#	V1
28#	ČEKALIŠTE#	
29#	PRASILIŠTE#	
29A#	SKLADIŠTE OPASNOG OTPADA#	
30#	UZGAJALIŠTE#	
31#	AGREGAT - NADSTREŠNICA#	
32#	LAGUNA#	
33#	SABIRNA JAMA ZA GNJOJKU#	
34#	SILOSI ZA HRANU#	
35#	BUNARI#	
36#	INTERNE PROMETNICE (asfalt, beton)#	
37#	INTERNE PROMETNICE (drobljenac)#	
38#	OGRADA#	
39#	KOLNA VAGA#	
* - -	OBUHVAAT NOVOFORMIRANE ČESTICE#	

Slika 3. Situacijski prikaz objekata na lokaciji zahvata (izvor: Opis i grafički prikaz građevine br. 55/2020, prosinac 2020.)

2.2. Postojeće stanje

U svrhu proizvodnje prasadi, izgrađeni su sljedeći objekti (Slika 3): upravna zgrada (1), pripustilište (2), čekalište (3), prasilište (4), uzgajalište (5), hladnjača (6), nadstrešnica s preradom vode i objekt za skladištenje neopasnog otpada (7), spremnici gnojovke (2 komada) (8), sabirna jama za gnojovku (9), sabirna jama za sanitarne otpadne vode (10), UNP spremnici istaklište (11), silosi za hranu (12), dezinfekcijska barijera (13), vodotoranj (14), agregat s nadstrešnicom (15), stupna trafostanica (16), manipulativne površine (asfalt - betonski zastor) (17), manipulativne površine (drobljeni kamen) (18), staza (19), zelena površina (20), zdenac (21), ograda (22), taložnica otpadne vode iz prerade vode (23), sabirna jama za otpadne vode iz dezbarijere (24) i kotlovnica (25).

Kapacitet postojeće farme iznosi 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi (3500 prasadi do 2 mjeseca i 1200 mlade svinje 2 do 6 mjeseci).

S obzirom na tehnologiju proizvodnje, prikazani kapacitet postojeće farme predstavlja broj životinja koji se može nalaziti u proizvodnim objektima.

Kapacitet farme može se, osim broja životinja, prikazati i preko uvjetnih grla. Prikaz uvjetnih grla moguće je dati na temelju koeficijenata iz prostorno-planske dokumentacije (Prostorni planu uređenja Općine Draž (Službeni glasnik Općine Draž broj 3/05, 5/11, 9/14, 9/15, 4/18, 7/18-ispravak i 5/20-pročišćeni tekst), u daljnjem tekstu PPUO Draž, ali i na temelju koeficijenata iz II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 60/17), u daljnjem tekstu II Akcijski program.

Izračun prema koeficijentima iz PPUO Draž:

1400 krmača	x	0,3 UG / živ	=	420,0 UG
6 nerasta	x	0,3 UG / živ	=	1,8 UG
3500 prasadi do 2 mjeseca	x	0,02 UG / živ	=	70,0 UG
1200 mlade svinje 2 do 6 mjeseci	x	0,13 UG / živ	=	156,0 UG
				647,8 UG

Izračun prema koeficijentima iz II. Akcijskog programa:

1400 krmača	x	0,3 UG / živ	=	420,0 UG
6 nerasta	x	0,4 UG / živ	=	2,4 UG
4700 prasadi u odgoju	x	0,02 UG / živ	=	94,0 UG
				516,4 UG

2.3. Planirani zahvat dogradnje postojeće farme Gaj

Na lokaciji Farme Gaj će biti izgrađeni glavni proizvodni objekti u kojima će se odvijati glavni tehnološki procesi na farmi (osjemenjivanje i prasanje krmača te uzgoj prasadi) kao i pomoćni objekti u funkciji pratećih procesa bez kojih glavni proizvodni procesi ne bi mogli biti ostvareni. Dograđeni dio farme će koristiti neke od već postojećih pomoćnih objekata.

Planirana je izgradnja slijedećih građevina:

- spojni hodnik pripusta
- pripust krmača
- čekalište - grupni boksovi
- prasilište
- uzgajalište prasadi
- agregat - nadstrešnica

- spremnik gnojovke (2 kom)
- sabirna jama za gnojovku
- silosi za hranu
- zdenac
- interne ceste (asfaltbeton)
- interne ceste (drobljeni kamen)
- ograda
- mosna (kolska) vaga

Situacijski prikaz objekata na lokaciji zahvata dan je na Slici 3.

Glavni proizvodni objekti će biti povezani u jednu jedinstvenu cjelinu zatvorenim koridorima, kako se prilikom prevođenja krmača i prasadi ne bi izlazilo van. Na farmi je predviđen rad 12 zaposlenika.

Osnovna zadaća farme je proizvodnja prasadi uz osiguranje životnih uvjeta u skladu s Pravilnikom o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja (NN 1 19/10) i Pravilnikom o zaštiti životinja koje se uzgajaju u s vrhu proizvodnje (NN 44/10). Kako bi se postigla optimalna stopa prasičenja krmača, optimalan broj živorođene prasadi, niski mortalitet prasadi, stabilan zdravstveni status, podjednaki razvoj i uniformnost prasadi, dobra konverzija hrane i visoki dnevni prirast, farma mora biti na visokoj tehnološkoj razini izgrađenosti i opremljenosti.. Na farmi će se primjenjivati umjetno osjemenjivanje krmača i nazimica.

Kapacitet dograđenog dijela farme je :

- 1500 krmača
- 6 nerasta
- 5600 prasadi (4200 prasadi do 2 mjeseca i 1400 mlade svinje 2 do 6 mjeseci)

Izračun prema koeficijentima iz PPUO Draž:

1500 krmača	x	0,3 UG / živ	=	450,0 UG
6 nerasta	x	0,3 UG / živ	=	1,8 UG
4200 prasadi do 2 mjeseca	x	0,02 UG / živ	=	84,0 UG
1400 mlade svinje 2 do 6 mjeseci	x	0,13 UG / živ	=	182,0 UG
80 nazimica	x	0,13 UG / živ		10,4 UG
				728,2 UG

Izračun prema koeficijentima iz II. Akcijskog programa:

1500 krmača	x	0,3 UG / živ	=	450,0 UG
6 nerasta	x	0,4 UG / živ	=	2,4 UG
5600 prasadi u odgoju	x	0,02 UG / živ	=	112,0 UG
80 nazimica	x	0,15 UG / živ		12,0 UG
				576,4 UG

Ukupan kapacitet Farme Gaj nakon dogradnje iznositi će 2900 krmača, 12 nerasta 10 300 prasadi i 80 nazimica, iskazan u uvjetnim grlima, ukupni kapacitet farme Gaj nakon dogradnje iznositi će 1376 UG sukladno izračunu prema PPUO Draž odnosno 1092,8 UG prema Akcijskom programu.

2.3.1. Proizvodni objekti

2.3.1.1. Pripustilište

Pripustilište je objekt u kojem borave krmače nakon odbića prasadi i nazimice u trajanju do 28 dana, odnosno do utvrđivanja suprasnosti. Krmače ili nazimice će u pripustilištu biti smještene u pojedinačne boksove. Tu će se uz prisustvo nerasta (i specijalne rasvjete - 200 lx 16 h dnevno) inicirati na tjeranje te će se, nakon pojave znakova tjeranja, provoditi umjetno osjemenjivanje. Krmače (i nazimice) će boraviti u pripustilištu 28 dana, kada će se obavljati kontrola suprasnosti (UZV). Suprasne krmače (i nazimice) će se nakon toga prebaciti u čekalište.

Nerasti, koji služe samo za stimulaciju krmača, bit će smješteni u boksovima sa djelomično rešetkastim podom. Za ovu farmu potrebno je 6 nerasta.

Karakteristike pripustilišta:

- Tjedno punjenje je 70 krmača (nazimica), a zauzetost pripustilišta po ciklusu je 5 tjedana.
- Kapacitet pripustilišta: 422 pojedinačna boksa (1,56 m²/živ.), 6 boksova za nerastove (6,24 m²/živ.), 16 grupnih boksova za nazimice (1,7 m²/živ.) i 10 grupnih boksova za krmače (2,25 m²/živ.).

2.3.1.2. Čekalište

Nakon utvrđivanja suprasnosti, suprasne krmače se iz pripusta prebacuju u čekalište u kojem borave oko 80 dana, odnosno do 4 - 7 dana prije prasnja. Krmače će biti smještene u grupne boksove

Karakteristike čekališta:

- tjedno punjenje: 65 krmača;
- zauzetost čekališta po ciklusu: 12 tjedana;
- kapacitet čekališta: 36 grupnih boksova (minimalno 2,25 m²/živ.).

2.3.1.3. Prasilište

Sedam dana prije prasnja, krmače će se prevoditi u prasilište, gdje će se smještati u pojedinačne boksove za prasnje (najmanje 4 m²/krmača) sa uklještenjem za krmaču. Nakon prasnja, krmače ostaju s prasadi 28 dana koliko prasad sisa i postigne masu od 7 - 8 kg. Nakon toga će se krmače prevoditi u pojedinačne boksove u pripustilištu, a prasad odlaziti u uzgajalište. Tjedno punjenje prasilišta je 62 - 65 krmača (nazimica), a zauzetost prasilišta po ciklusu je 5 tjedana.

Prasilište se sastoji od 5 odjeljaka po 68 boksova (260 x 170 cm) i jednog odjeljka sa 35 boksova (260 x 170 cm).

Oprema boksova prasilišta uključuje :

- uklještenje za krmaču (od pocinčanog čelika)
- hranilica za krmaču; hranjenje suhom hranom s automatskim punjenjem
- pojilice za krmaču
- hranilica za prasad
- pojilica za prasad
- električni priključak za infracrvenu žarulju
- plastična rešetka sa gumom ispod pokrova za prasce i gusana rešetka sa punim dijelom ispod ležišta krmače

Nakon toga se krmače premještaju u pojedinačne boksove u pripustilištu, a prasad odlazi u uzgajalište. Tjedno punjenje prasilišta je 62 krmače.

2.3.1.4. Uzgajalište

Prasad koja dolazi u uzgajalište u prosjeku je mase 7 kg i starosti 28 dana. Pri dolasku u uzgajalište temperatura prostorije treba biti 27 °C. U uzgajalištu je najvažnije održavati povoljnu klimu, tj. odgovarajuću temperaturu i izmjenu zraka. Temperatura se postupno smanjuje sa 27 °C na 20 °C odnosno 1 - 2 °C svaki tjedan. Prasad za 45 dana dostigne masu od 26 - 28 kg.

Pod u uzgajalištu je djelomično rešetkast, a minimalna površina po jednom prasetu u uzgajalištu iznosi 0.3 m².

Tjedno punjenje uzgajališta je 800 prasadi, a zauzetost po ciklusu iznosi 7 tjedana. Kapacitet uzgajališta iznosi 5600 prasadi.

U objektu uzgajališta nalazi se 14 odjeljaka sa po 10 boksova (5 x 2.5 m) i 4 odjeljaka sa po 5 boksova (5 x 2.5 m)

2.3.1.5. Hranidba i napajanje životinja

U objektima je predviđena hranidba suhom hranom. Krmače i nazimice hranit će se obročno individualnim automatskim hranilicama. Za prasad je predviđena suha hranidba klasičnim hranilicama, a prasad će se hraniti po volji. Uz svaki objekt nalaze se čelični, zatvoreni silosi za skladištenje stočne hrane kako slijedi:

- pripustilište – jedan silos zapremine 21,8 m³
- čekalište – jedan silos zapremine 16,6 m³.
- prasilište - jedan silos zapremine 40 m³ i jedan silos zapremine 16 m³
- uzgajalište - osam silosa svaki zapremine 12,3 m³

Izuzimanje hrane iz silosa obavljat će se zatvorenim lančanim transporterom. Napajanje životinja bit će po volji.

2.3.1.6. Ventilacija i grijanje proizvodnih objekata

Ventilacija je umjetna (zrak ulazi kroz otvore na krovnoj konstrukciji te putem stropnih klapni ulazi u prostor proizvodnog dijela). Vertikalni aksijalni ventilatori služe za izlaz zraka čime se stvara podtlak u proizvodnom dijelu i prisilno se uvlači zrak kroz stropne klapne). Upravljanje ventilacijom, grijanjem i hlađenjem provodi se preko centralne upravljačke jedinice sa alarmnim sustavom koji ima svjetlosnu signalizaciju.

Tijekom zimskog perioda u objektima je predviđeno grijanje putem grijaćih toplovodnih konvektora smještenih uzdužno ispod stropnih klapni za zagrijavanje ulazećeg zraka.

Tijekom ljetnog razdoblja u prasilištu je predviđeno je rashlađivanje ulaznog zraka tzv. coolbox-ovima s vodenim zidom. Optimalna temperatura u objektima je 16 - 20 °C a vlaga: 60 - 70 %.

2.3.1.7. Izgnojavanje objekta

Životinje će u objektima biti smještene na djelomično ili potpuno rešetkastom podu. Gnojovka, koju čine ekskreti životinja u tekućem i krutom obliku pomiješani s vodom od pranja objekata, zadržavat će se u kanalima ispod rešetkastog poda. Ukupna zapremina kanala iznosi 3557, 68 m³. Otvaranjem čepova na ispustima, gnojovka će se cijevima transportirati do betonske nepropusne sabirne jame za gnojovku odakle će se pomoću pumpi i metalnih cijevi prepumpavati u montažne spremnike za gnojovku. Predviđena su dva spremnika svaki 4 528 m³.

Montažni spremnici za gnojovku izrađeni su od čelika, obloženi zaštitnim materijalom i kao takvi ne dopuštaju istjecanje sadržaja, čime su zadovoljeni najviši ekološki standardi. Gornja stranica spremnika je zatvorena. Gnojovka se pomoću pumpi i putem metalnih cijevi prepumpava u spremnike gdje se pomoću mješača može i homogenizirati sadržaj. Maksimalno punjenja je osiguran preko specijalnih detektora nakon čega se aktivira optički ili akustični alarm. Spremnicima se upravlja preko komandne ploče.

Spremnici za gnojovku praznit će se dva puta godišnje. Ukupan kapacitet skladišnog prostora za gnojovku na dograđenom dijelu farme iznosit **12 614 m³** (kapacitet spremnika za gnojovku i kapacitet kanala unutar proizvodnih objekata).

Na dograđenom dijelu farme će godišnje zajedno s vodom od pranja objekata nastajati 16 819 m³ gnojovke (izračun količina gnojovke u poglavlju 1.6.1.). Prema II Akcijskom programu, za šestomjesečno razdoblje skladištenja gnojovke potrebno je osigurati zapreminu spremnika od **8410 m³**

S obzirom na navedeno, ukupan skladišni prostor za gnojovku na dograđenom dijelku farme od 12 614 m³, dovoljan je za šestomjesečno skladištenje nastalih količina gnojovke zajedno s vodom od pranja objekata.

2.3.1.8. Čišćenje i dezinfekcija objekata

Nakon svakog turnusa u proizvodnji, objekti će se natapati otopinom dezinficijensa čime se postiže lakše i učinkovitije pranje sasušeni nečistoća. Nakon toga objekti će se prati visokotlačnim uređajima za pranje, čime će se ukloniti svi zaostaci organske tvari. Dezinfekcija objekata obavljat će se 48 h prije ulaska životinja s odabranim dezinfekcijskim sredstvom. Na farmi će se redovito provoditi sve potrebne veterinarsko sanitarne mjere kao i mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (DDD).

2.3.1.9. Zdravstvena kontrola životinja na farmi

Redovitim zdravstvenim kontrolama na farmi, sve sumnjive i bolesne životinje će se izdvajati u posebne boksove te će se nad njima provoditi odgovarajući veterinarski postupci. Uginuća će se sanirati prema propisanim postupcima na neškodljiv način za što na farmi postoji poseban objekt (hladnjača) s uređajima za hlađenje. Objekt je postavljen tako da vozila koja odvoze uginule životinje ne ulaze u prostor farme

2.3.2. Pomoćni objekti farme

2.3.2.1. Silosi

Pokraj svakog proizvodnog objekta nalaze se silosi (ukupno 14). Prema tehnologiji hranidbe određen je automatski sustav suhog hranjenja. Sustav je projektiran u standardiziranim sklopivim elementima. Sastavni elementi sustava će biti: transportna cijev, transportni lanac, kut 90 stupnjeva i usipni koš koji se ugrađuje ispod silosa hrane. Usipni koš će biti opremljen s pogonom za transport hrane i ugrađenim pogonom za povrat viška hrane u silos, koji omogućuje prepumpavanje sustava.

Na početku procesa hranjenja količina hrane potrebna za sve hranilice ulazi u mikser opskrbljen vagom. Izmiješana hrana se odmjerava u porcije transportira do valova. Između porcija postoji kratak razmak kako se porcije ne bi pomiješale poslije svakog vaganja hrane, kontrolnikom se na izlazu regulira tražena masa. Dolaskom hrane otvara se automatski ventil i hrana odlazi u valov. U isto vrijeme mikser nastavlja opskrbljivati cijev sa hranom za druge ventile.

Uz sustav hranjenja projektom je predviđen i medikator za točno miješanje vitamina, preventivnih sredstava, lijekova i drugih dodataka hrani u praškastom obliku. Medikatorski se ugrađuje u transportnu cijev DR 1500 ispred prvog ispusta. Projektom je predviđen vremenski programator za programiranje vremena hranjenja.

Sustav je dodatno opskrbljen senzorom koji zaustavlja proces hranjenja kada je zadnja hranilica potpuno opskrbljena hranom. Predviđeni sustav će se prilagoditi svakom objektu prema specifikaciji dobavljača opreme.

2.3.2.2. Skladište opasnog otpada

Prostor za privremeno skladištenje neopasnog otpada je u već izgrađenom objektu nadstrešnice sa spremištem na postojećoj farmi. Neopasni otpad: ambalaža od papira i kartona i miješani komunalni otpad se prikuplja u primarnim spremnicima za skladištenje otpada, prema vrsti otpada. Spremnici su smješteni ispod nadstrešnice, izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenje, naziv proizvođača otpada. Podna površina je betonska, lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti.

Skladište za privremeno skladištenje opasnog otpada je predviđeno uz hodnik između prasilišta i uzgajališta. U skladištu za opasni otpad skladištit će se ambalaža onečišćena opasnim tvarima, fluorescentne cijevi i zarazni medicinski otpad podložan specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije (15 01 10*, 20 01 21* i 18 02 02*). Za skladištenje otpada koji podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije u prostoriji će biti smješten hladnjak.

Opasni otpad će se prikupljati u primarnim spremnicima za skladištenje otpada, prema vrsti otpada. Spremnici će biti tipski, izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenje, naziv proizvođača otpada i oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada. Podna površina će biti lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti. Skladište će biti opremljeno umjetnom rasvjetom i prirodnom ventilacijom

2.3.2.3. Sabirna jama za gnojovku

Sabirna jama za gnojovku izvodi se u cijelosti od vodonepropusnog betona s ugradnjom bubrežnih traka na spojevima vertikalnih stjenki i temeljne ploče. U sabirnoj jami nalazit će se crpka pomoću koje će se metalnim cijevima nakupljena gnojovka prepumpavati u spremnike. Maksimum punjenja spremnika je osiguran senzorom nakon čega se aktivira optički ili akustični alarm.

2.3.2.4. Spremnici za gnojovku

Montažni spremnici za gnojovku će biti izrađeni od čelika, obloženi zaštitnim materijalom i kao takvi neće dopuštati istjecanje sadržaja, čime će biti zadovoljeni najviši ekološki standardi. Gornja stranica spremnika će biti zatvorena. Gnojovka će se pomoću pumpi i putem metalnih cijevi prepumpavati u spremnike gdje će se pomoću mješača homogenizirati sadržaj. Maksimum punjenja je osiguran preko specijalnih detektora nakon čega se aktivira optički ili akustični alarm. Spremnicima će se upravljati preko komandne ploče.

Montažni spremnici za gnojovku će se prazniti 2 puta godišnje, Previđena su dva spremnika svaki zapremine 4 528 m³. Spremnik je promjera oko 28,29 m i visine 7,23 m.

2.3.2.5. Zdenac

Za potrebe pitke vode, na lokaciji zahvata će se izbušiti zdenac koji će biti istih ili sličnih karakteristika, kao i postojeći. Očekuje se prosječna količina vode $Q = 2,11$ l/s.

2.3.2.6. Manipulativne površine

Novoprojektirane interne ceste i manipulativne površine projektirane su tako da širina, radijusi, kolnički zastor i nosivost cesta zadovolje tehnološke zahtjeve rada i manipulacije na farmi, te zahtjeve Pravilnika o uvjetima za vatrogasne pristup (NN 35/1994).

Dio novoprojektiranih ceste i manipulativne površine imati će asfaltni kolnički zastor, a dio će se izvesti od drobljenog kamena. Brzina kretanja vozila na internim prometnicama ograničena je na 20 km/h. Ovim je prometnicama omogućen jednosmjernan/dvosmjernan promet, ovisno od njihove širine.

Koristit će se postojeće parkiralište na kojem je izgrađeno 10 parkirnih mjesta za vozila djelatnika i posjetitelja.

Na ulazu/ izlazu farme zadržava se postojeća dezbarijera za vozila koja izlaze/ulaze na farmu, te postojeći pješački dezinfekcijski bazeni. Barijere su ispunjenje vodenom otopinom dezinficijensa za dezinfekciju vozila i obuće. Dezbarijere su izvedene na način koji omogućava čišćenje i pranje te ispuštanje tekućeg sadržaja kroz ispust u vodonepropusnu sabirnu jamu.

Ispred upravne zgrade se u sklopu ovog zahvata u prostoru planira izgraditi mosna (kolska) vaga.

2.3.2.7. Način priključenja na prometnu i komunalnu infrastrukturu

Pristup na javno-prometnu površinu

Priključenje građevne čestice farme na javnu prometnu površinu ostvaren je postojećim priključkom s jugoistočne strane, preko javne ceste, put na k.č. br. 1513; k.o. Duboševica koji se preko priključne ceste na k.č. br. 1502/1 k.o. Duboševica spaja na državnu cestu D7 (GP Duboševica -GP Slavonski Šamac).

Niskonaponska električna mreža

Elektroopskrba farme je osigurana postojećim priključkom na javnu elektroenergetsku mrežu. Distributer električne energije pokrenuo je ishođenje građevinske dozvole za izgradnju nove trafostanice koja će se nalaziti na zasebnoj 1501/48; k.o. Duboševica, a koja će biti u vlasništvu distributera električne energije.

Na farmi će se instalirati dizelski agregat kao alternativni izvor električne energije u slučaju prekida opskrbe u javnoj elektroenergetskoj mreži. Agregat će biti smješten u zasebnom kućištu koje štiti od širenja buke i vibracija, te onemogućava bilo kakvo izlijevanje goriva u okoliš.

Agregat će se uključivati automatski, samo nekoliko sekundi od prekida u opskrbi električnom energijom iz mreže. Snaga agregat mora zadovoljiti osnovne funkcije proizvodnje na farmi.

Vodoopkrbna mreža

Postojeća farma Gaj ima riješenu vodoopkrbu putem vlastitog zdenca na lokaciji zahvata. Prosječna crpna količina iznosi $Q = 2,11$ l/s, a $Q_{max} = 4,4$ l/s. Na dograđenom dijelu farme je planiran zdenac iz kojeg će opskrbljivati dograđeni dio farme. Voda koja će se zahvaćati iz podzemlja (sirova voda), transportirat će se do postojećeg postrojenja za preradu vode, a zatim će se prerađena voda skladištiti u postojećem visinskom spremniku (vodotoranj), odakle će se opsluživati vodoopkrbna mreža farme.

Na farmi će se voda koristiti za napajanje svinja, pranje proizvodnih objekata, za sanitarne potrebe zaposlenika, te sustav vatrobrane (vanjska hidrantska mreža).

Instalacije plina

U postojećim objektima upravne zgrade i proizvodnim objektima instalirane su instalacije grijanja. Potreban plin za zagrijavanje vode i plinska grijača tijela osigurava se iz nadzemnih spremnika ukapljenog plina. Na farmi su postavljena tri spremnika UNP-a, svaki kapaciteta 4,85 m³. UNP je u vlasništvu HEP plina. Plinska kotlovnica za potrebe grijanja vode na farmi instalirana je u zasebnom objektu kotlovnice u kojem su smještena dva kotla snage 3.

Prema dogovoru sa HEP Plinom očekuje se prelazak postojeće farme na novi energent odnosno priključenje na javnu plinsku mrežu. Kotlovnica će ostati ista.

Dograđeni i postojeći dio farme će se spojiti na javnu plinsku mrežu. Predviđen je plinski priključak i vanjski razvod plinske instalacije zemnog plina od MRS-e do objekata u kojima su smješteni potrošači.

2.4. Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces

2.4.1. Hrana

Na farmi je predviđena suha hranidba svih kategorija životinja. Uz svaki objekt nalaze se silosi za skladištenje stočne hrane. Izuzimanje hrane iz silosa obavljati će se lančanim transporterom. Godišnja količina hrane na postojećoj farmi Gaj iznosi oko 2800 t. Ukupna godišnja količina utrošene hrane na postojećoj farmi i dograđenom dijelu procjenjuje se na oko 6000 t.

2.4.2. Voda

Voda će se na farmi koristiti za napajanje životinja, pranje proizvodnih objekata, za potrebe zaposlenika, pranje filtera iz prerade vode. Procjena potrošnje vode na farmi prikazana je u Tablici 1.

Tablica 1. Procjena potrošnje vode.

Potrošnja vode za napajanje	Kategorija	Broj životinja	Potrošnja vode (l/živ./dan)	Potrošnja vode (m ³ /god.)
	Krmače - pripustilište i čekalište	1100	20	8030
	Krmače - prasilište	400	40	5840
	Prasad - uzgajalište	5600	2,5	5110
Ukupno				18980
Potrošnja vode za pranje	Kategorija	Br. životinja	Potr. vode (m ³ /živ./god.)	Potrošnja vode (m ³ /god.)
	Krmače	1500	0,7	1050
	Prasad	5600	0,15	840
Ukupno				1890
Potrošnja vode za potrebe zaposlenika (12 zaposlenika)				435
Potrošnja vode za pranje filtera u postrojenju za preradu vode				3600
Potrošnja vode za sustav hlađenja prasilišta				1200
SVEUKUPNO				26 105

Opskrba vodom bit će osigurana iz vlastitog zdenca na lokaciji zahvata.

2.5. Popis vrsta i količina tvari koje ostaju nakon tehnološkog procesa te emisija u okoliš

2.5.1. Gnojovka

Gnojovka nastala na postojećoj farmi primjenjuje se na poljoprivrednim površinama koje obrađuje PC Ratarstvo. Za primjenu gnojovke nastale na postojećoj farmi osigurano je 241,8346 ha. Površine potrebne za primjenu gnojovke u skladu s preporukama II Akcijskog programa za postojeću farmu iznose 220 ha.

Procijenjena količina gnojovke koja će nastajati na dograđenom dijelu farme prikazana je u Tablici 2.

Tablica 2. Proračun godišnje količine proizvedene gnojovke na dograđenom dijelu farme.

Proizvodnja gnojovke	Prosječna proizvodnja	Ukupno (m ³ /god)
Krmače	1500 krmača x (7,5 kg/dan/živ u prip. i ček.+ 12,3 kg/dan/živ u pras.) x 365 dana/1000	10 941
Prasad	5600 prasdi x 2 kg/dan/živ x 365 dana / 1000	4088
Tehnološka otpadna voda od pranja objekata	-	1890
UKUPNO		16 819

Gnojovka nastala na dograđenom dijelu farme Gaj također će se primjenjivati na poljoprivrednim površinama.

Izračun potrebnih poljoprivrednih površina za primjenu gnojovke

Količina dušika u stajskom gnoju dobivenom godišnjim uzgojem domaćih životinja, preračunata na UG, propisana je u Tablici 2. Dodatka I, a najveća dozvoljena količina primjene stajskog gnoja na poljoprivrednoj površini propisana je u Tablici 3. Dodatka I. II Akcijskog programa.

Iznimno najveća dozvoljena količina stajskog gnoja prema graničnim vrijednostima može biti veća od one propisane u Tablici 3. Dodatka I II Akcijskog programa, ukoliko se provodi kemijska analiza stajskog gnoja kojom su dobivene vrijednosti dušika manje od vrijednosti prikazanih u Tablici 3. Dodatka I.

Prosječan sadržaj dušika u gnojovki nastaloj na postojećoj farmi Gaj iznosi 0,1875 %. Za količinu od 16 819 m³ svinjske gnojovke, koliko je procijenjeno da će godišnje nastajati na dograđenom dijelu farme i procjenu sadržaja dušika od 0,1875 % očekuje se godišnja proizvodnja od oko 31 536,6 kg dušika (16 819 000 kg x 0,001875 = 31 536,6 kg).

Člankom 9. II. Akcijskog programa propisane su maksimalne dozvoljene količine primjene dušika u poljoprivrednom tlu. U tijeku jedne kalendarske godine poljoprivredno gospodarstvo može gnojiti poljoprivredne površine stajskim gnojem do graničnih vrijednosti primjene dušika od 170 kg/ha dušika (N).

Za godišnju proizvodnju od 31 536,6 kg dušika potrebno je osigurati:

$$31\,536,6 \text{ kg N} / 170 \text{ kg N/ha} = \mathbf{185,5 \text{ ha}} \text{ poljoprivrednih površina.}$$

Kako je za gnojovku nastalu na postojećoj farmi potrebno osigurati 220 ha poljoprivrednih površina, za primjenu ukupnih godišnjih količina gnojovke s postojeće farme i dograđenog dijel potrebno je osigurati 405,5 ha poljoprivrednih površina.

Za primjenu ukupne količine gnojovke nositelj zahvata osigurao je **406 ha** poljoprivrednih površina. Popis čestica na koje će se primjenjivati gnojovka dan je u Tablici 4. Od ukupno raspoloživih površina 78,72 ha u vlasništvu je

nositelja zahvata. Za 295,44 ha nositelj zahvat posjeduje Ugovor o dugogodišnjem zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Države, a za 31,83 ha Ugovor o koncesiji poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Države.

Tehnike gnojenja tla organskim gnojivom

Nositelj zahvata za rasprostiranje gnojovke koristi poljoprivredne površine koje sam obrađuje. Većina dušika (N), fosfora (P) i kalija (K) sadržanog u hrani za stoku izlučuje se kroz balegu i urin. Stajski gnoj sadrži korisne količine ovih biljnih hranjiva te drugih glavnih hranjiva poput sumpora (S), magnezija (Mg) i elemenata u tragovima. Dobro gospodarenje gnojovkom vraća što je više moguće ovih hranjiva natrag u tlo gdje postaju pristupačna, tako da mogu zadovoljiti potrebe usjeva za hranjivima.

Opća načela korištenja gnojiva i najbolje raspoložive tehnike propisane su II. Akcijskim programom i Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. godine o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivan uzgoj peradi ili svinja .

Primjena gnojovke na poljoprivredne površine predviđena je direktnim injektiranjem u tlo na dubinu od 25 cm, na poljoprivredne površine u bližoj okolici zahvata i odvozom traktorskim cisternama zapremine 25 m³ na udaljenije površine (nakon polaganja gnojovke u tlo, tlo se zaorava).

Potrebne poljoprivredne površine za razastiranje gnojovke odredit će se ovisno o stanju tla i nakon analize gnojovke s farme prije svake primjene, a u skladu s Planom upravljanja hranjivim tvarima koji se sastoji od sljedećeg:

1. Rezultata kemijske analize tla (vrijeme analize, sadržaj ukupnog, nitratnog i amonijskog dušika, pH, tekstura, sadržaj P₂O₅, K₂O, sadržaj humusa u tlu) na uzorku tla s najmanje jedne četvrtine poljoprivrednih površina gospodarstva.
2. Planirani plodored sa kalkulacijama (godina primjene, kultura, očekivani prinos, opis vrste gnojiva, količina aplikacije/ha) koji se radi se radi za period od minimalno tri godine.
3. Izračun potrebnih hranjiva za očekivani prinos.
4. Vremenski i količinski plan korištenja stajskog i mineralnog gnojiva.
5. Izračun godišnjeg unosa hranjiva iz gnojiva u tlo.
6. Konačna bilanca hranjiva u plodoredu.

2.5.2. Nusproizvodi životinjskog podrijetla

Nusproizvodi životinjskog podrijetla (NŽP) na farmi privremeno će se sakupljati u kontejner koji se nalazi unutar objekta za odlaganje NŽP-a (hladnjača) na lokaciji farme. Jednom tjedno ovlaštena pravna osoba odvozi će NŽP s lokacije na obradu u odobreni objekt za preradu NŽPŠ-a koji nisu za prehranu ljudi. Na farmi Gaj godišnje nastaje oko 30 t NŽP-a, a procjena je da će još toliko godišnje nastajati na dograđenom dijelu farme. Ukupno će nakon dogradnje farme Gaj nastajati oko 60 t NŽP-a godišnje.

Zbrinjavanje uginulih životinja i otpada životinjskog podrijetla provodit će se sukladno Zakonu o veterinarstvu („Narodne novine“ broj 82/13, 148/13, 115/18).

2.5.3. Gospodarenje otpadom

Svim vrstama otpada (i ostalim koje će nastajati tijekom izgradnje/uklanjanja građevina i iz proizvodnog procesa) gospodarit će se sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) i Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 81/20) te drugim podzakonskim propisima iz područja gospodarenja otpadom. Propisano gospodarenje uključuje uspostavu sustava odvojenog prikupljanja

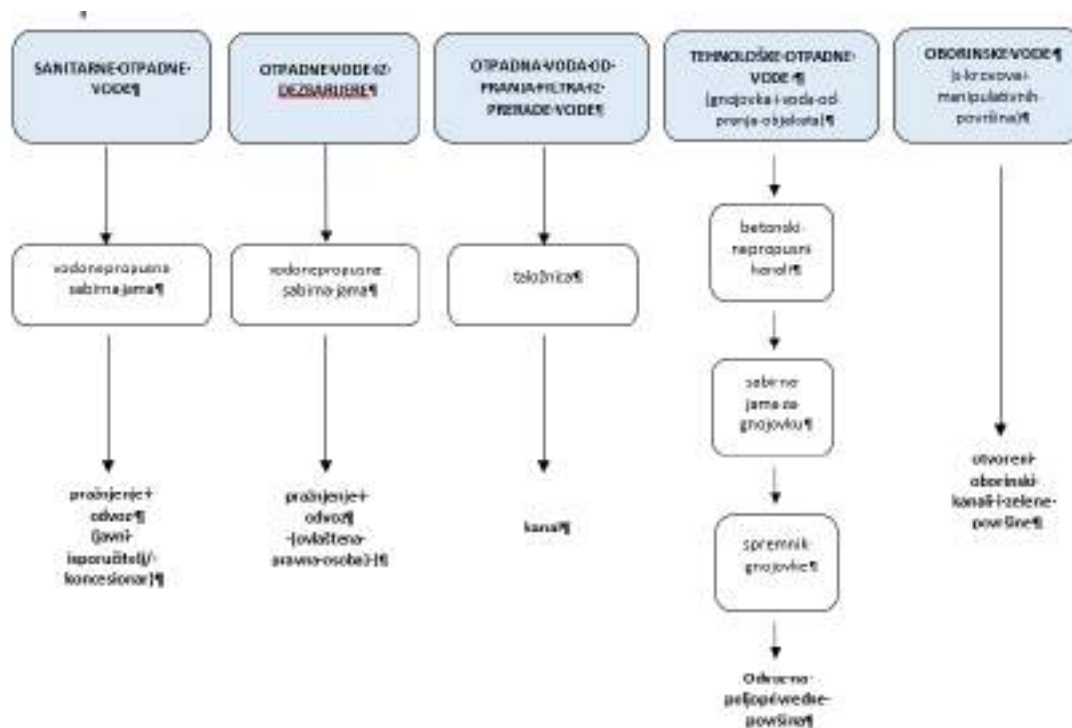
nastalog otpada po vrstama te ugovaranje njegove predaje ovlaštenim osobama za gospodarenje otpadom uz vođenje propisane dokumentacije.

2.5.4. Otpadne vode

Lokaciji zahvata najbliže je naselje Duboševica u kojem sustav javne odvodnje nije izgrađen. Otpadne vode nastale za vrijeme rada planiranog zahvata odvodit će se razdjelnim sustavom odvodnje kao otpadne vode od pranja proizvodnih objekata, sanitarne otpadne vode, otpadne vode iz dezbarijere, otpadne vode od pranja filtera u postrojenju za preradu vode (ovisno o potrebi obrade sirove vode), oborinske vode s krovova, manipulativnih površina, prometnica i parkirališta. U cilju zaštite voda i vodnoga okoliša ispuštanja otpadnih voda, provoditi će se na sljedeći način (Slika 4):

- **Otpadne vode od pranja proizvodnih objekata** čini gnojovka, odnosno ekskrementi životinja pomiješani sa vodom od pranja pojedinih objekata, odnosno odjeljaka, nakon završenog turnusa proizvodnje. Ispuštati će se kroz rešetke u proizvodnim objektima i odvoditi u vodonepropusnu sabirnu jamu odakle će se prepumpavati u spremnik za gnojovku. Sadržaj vodonepropusnog spremnika odvoziti će se na poljoprivredne površine.
- **Sanitarne otpadne vode iz upravne zgrade** sakupljaju se u postojeću vodonepropusnu sabirnu jamu koja se periodično prazniti. Pražnjenje vodonepropusne sabirne jame i zbrinjavanje sadržaja obavlja će isporučitelj javne vodne usluge ili koncesionar.
- **Otpadne vode iz dezbarijere** sakupljaju se u postojeću vodonepropusnu sabirnu jamu koju će periodično prazniti i njezin sadržaj zbrinjavati za to ovlaštena pravna osoba.
- **Otpadna voda od pranja filtera u postrojenju za preradu vode** nakon prolaska kroz taložnicu i njezino pročišćavanje ispuštaju se u kanal na k.č. br.1512, k.o. Duboševica.
- Oborinske vode s krovova, manipulativnih površina, prometnica i parkirališta riješiti će se odvodnjom u sustav otvorenih oborinskih kanala.

Cijeli sustav odvodnje bit će izveden kao zatvoren i nepropustan te će se sukladno članku 78. Zakona o vodama („Narodne novine“ broj 66/19), nakon izgradnje podvrgnuti kontroli ispravnosti na svojstvo vodonepropusnosti, po ovlaštenoj osobi u cilju ishoda potvrde o sukladnosti građevine s tehničkim zahtjevima za građevinu.

Slika 4. Dijagram upravljanja otpadnim vodama na farmi.

2.6. Odnos prema postojećim i planiranim zahvatima

U blizini lokacije zahvata nema postojećih niti trenutno planiranih zahvata. Industrija na području Općine nije razvijena. Na području Općine Draž prema sjedište ima oko 200-tinjak poljoprivrednih gospodarstva koja su uglavnom orijentirana na tradicionalnu poljoprivrednu proizvodnju ratarskih kultura. Svinjogojstvo je u prijeratnim godinama na ovome području bilo jedno od najprofitabilnijih djelatnosti u poljoprivredi. Velik broj gospodarstva je imalo tzv. „uslužni tov“ u kooperaciji, osobito s Beljem. U posljednjih dvadesetak godina svinjogojstvo se svelo na uzgoj svinja za osobne potrebe i prodaju na kućnom pragu. Najveća svinjogojska farma je farma Gaj. Na području Općine 25 gospodarstva ima u posjedu ovce (oko 1400 grla), jedan poljoprivredni obrt bavi se uzgojem goveda (150 grla). Broj muznih krava procjenjuje se na oko 400 grla. Vrlo mali broj gospodarstva uzgaja kokoši, patke i guske za osobne potrebe.

Najbliži postojeći zahvati farmi Gaj su u susjednoj Općini Popovac kako slijedi (Slika 5.):

- Farma svinja Podlugovi kapaciteta 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi na udaljenosti od 2,4 km jugoistočno
- Farma svinja Malo Kneževo kapaciteta 1350 krmača, 6 nerasta i 4800 prasadi i 90 nazimica na udaljenosti od oko 2,7 km jugozapadno
- Farma junadi Hatvan, kapaciteta 1500 junadi na udaljenosti od oko 6 km jugozapadno
- Farma muznih krava Popovac kapaciteta 1000 krava i 300 junica na udaljenosti od oko 6,6 km južno.
- Bioplinsko postrojenje Popovac na udaljenosti od oko 6,7 km južno.

Postojeće farme su u vlasništvu nositelja zahvata, tvrtke su Belje plus d.o.o., a bioplinsko postrojenje tvrtke Energija Gradec d.o.o.

Slika 5. Postojeći zahvati u široj okolici predmetnog zahvata.

3. Varijantna rješenja zahvata

Razmatrajući proizvodne potrebe tvrtke, ustanovljena je potreba povećanja kapaciteta proizvodnje prasadi. S obzirom na postojeću modrenu praksu i iskustvo u uzgoju svinja, varijantna rješenja tehnologije uzgoja nisu razmatrana. Tehnologija uzgoja i oprema koja ju prati određuje dimenzije i raspored objekata i ovisi o položaju, veličini i dimenzijama raspoloživih parcela. a cilj planiranja bio je odabir najpovoljnije lokacije koja je osim zadovoljavanja uvjeta fizičkog smještaja novih objekata morala zadovoljiti i niz drugih uvjeta, uključujući i one vezane uz izbjegavanje ili smanjenje potencijalnih utjecaja na okoliš. Razmatrano je nekoliko lokacija postojećih farmi na području Osječko-baranjske županije. Kako bi se izbjegli problemi oko rješavanja vlasničkih odnosa, razmatrane su trenutno raspoložive lokacije u Osječkoj-baranjskoj županiji koje su u vlasništvu nositelja zahvata:

- Lokacija 1 k.č. br. 1520/7, k.o. Kneževi Vinogradi površine cca 4,72 ha
- Lokacija 2 k.č. br. 1117, 1118, 119, 1120. k.o. Branjin Vrh, površine cca 9,5 ha
- Lokacija 3.k.č. br. 1501/3 i dio 1501/2; k.o. Duboševica, površine cca 9,43 m².

Kriteriji za procjenu i odabir lokacije farme na kojoj će se provesti dogradnje i povećanje kapaciteta uključivali su sljedeće:

- Usklađenost s prostorno-planskom dokumentacijom - lokacija zahvata mora biti usklađena sa zahtjevima prostorno-planske dokumentacije jedinice lokalne samouprave. Razmatrani su uvjeti smještaja u prostoru, gradnje (dozvoljeni kapacitet uvjetnih grla, minimalne udaljenosti od razvrstanih cesta i građevinskih područja naselja, dozvoljeni postotak izgrađenosti i dr.), posebna ograničenja u korištenju (vodonosna područja, zone zaštite izvorišta, prirodna i kulturna baština)

Sve tri razmatrane lokacije usklađene su s prostornom-planskom dokumentacijom. Kod lokacije 1 zbog same veličine odnosno površine lokacije, utvrđena su ograničenja u pogledu smještaja svih potrebnih sadržaja u prostoru.

- Infrastruktura - blizina postojećih prometnica za transport hrane i životinja, mogućnost opskrbe električnom energijom i plinom te dostupan stabilan izvor opskrbe vodom, bilo iz postojeće javne mreže ili kroz mogućnost crpljenja podzemne vode, od neizmjerne su važnosti za planiranje buduće farme, pogotovo u smislu troškovne učinkovitosti.

Na lokaciji 3 postoji već izgrađena farma te su za razliku od lokacija 1 i 2 dostupni priključci za električnu energiju, a predviđeno je i spajanje na plin stoga će biti manja potreba za izgradnjom odnosno postavljanjem novih vodova. Također, na lokaciji je za potrebe postojeće farme izveden zdenac te je ispitana izdašnost i utvrđena dovoljna količina podzemne vode.

- Udaljenost od osjetljivih receptora – farma mora biti na odgovarajućoj udaljenosti od naseljenih područja, kako bi se izbjegao utjecaj na stanovništvo u slučaju nastanka neugodnih mirisa ili buke. Poželjno je da farma bude izvan ekološke mreže, zaštićenih područja, zona zaštita izvorišta te da u blizini nema osjetljivih vodnih tijela. Od sve tri razmatrane lokacije, lokacija 2 nalazi se najbliže naselju.

Sve tri lokacije nalaze se izvan ekološke mreže i izvan zaštićenog područja prirode. Lokacija 1. nalazi se uz rub III zone zaštite izvorišta.

- Upravljanje gnojivkom – za primjenu gnojovke nositelj zahvata mora raspolagati dovoljnim poljoprivrednim površinama za primjenu stajskog gnoja koja po mogućnosti trebaju biti što bliže lokaciji buduće farme.

Analiza dostupnosti poljoprivrednih površina za primjenu gnojovke koja će nastajati na farmi, kao i njihove udaljenosti od planiranih lokacije najbolji rezultati su za lokaciju 3 u čijoj blizini nositelj zahvata raspolaže s dovoljnom količinom poljoprivrednih površina te gnojovku neće trebati razvažati na veće udaljenosti.

3.1. Obrazloženje razloga odabira varijante zahvata

Na temelju rezultata analize prethodno navedenih kriterija, lokacija postojeće farme Gaj u Općini Draž, na k.č.br. 1501/3 i dijelu k.č.br. 1501/2, k.o. Duboševica odabrana je kao jedna od najpovoljnijih za dogradnju i povećanje kapaciteta proizvodnje prasadi iz sljedećih razloga:

- Čestice uz postojeću farmu u vlasništvu su nositelja zahvata. Planirano tehničko-tehnološko rješenje zadovoljava uvjete smještaja u prostoru, a na lokaciji zahvata nema posebnih ograničenja u korištenju prema zahtjevima prostorno planskih dokumenata.
- Lokacija je priključena na postojeću električnu mrežu i u postupku je izvedba priključka na plinovodnu mrežu, utvrđene su dovoljne količine podzemne vode koje omogućavaju opskrbu vodom. Vodno tijelo površinske vode u dobrom je stanju, kao i grupirano vodno tijelo podzemne vode. Lokacija postojeće farme prometno je povezana s državnom cestom.
- U bližem okruženju planiranog zahvata nema stambenih objekata. Najbliži stambeni objekti nalaze se na oko 2,7 km istočno u naselju Duboševica i oko 1,6 km sjeverno u naselju Udvar u Republici Mađarskoj. Postojeća farma nalazi se u poljoprivrednom području i u široj okolici nalaze se poljoprivredne površine. Lokacija zahvata ne nalazi se u zoni zaštite izvorišta niti u blizini osjetljivih vodnih tijela. U širem okruženja nema zaštićenih prirodnih vrijednosti niti područja ekološke mreže.
- Nositelj zahvata raspolaže i s dovoljnim poljoprivrednim površinama za primjenu gnojovke u vlasništvu i dugogodišnjem zakupu koje se nalazu u blizini planiranog zahvata (prikaz poljoprivrednih površina u Prilogu 6.).
- Izgradnja i rad buduće farme kao i planirana tehnologija uzgoja biti će usklađeni s hrvatskim i EU zakonodavstvom uz primjenu odgovarajućih najboljih raspoloživih tehnika za uzgoj svinja.
- Na planiranoj lokaciji nalazi se postojeća svinjogojska farma te na njoj, osim postojeće infrastrukture, postoji mogućnost korištenja i već izgrađenih pomoćnih objekata (upravna zgrada, nadstrešnica, dezbarijera, hladnjača...), što znatno utječe na obim potrebnih radova na izgradnji kao i smanjenje cjelokupne investicije.

4. Opis utjecaja zahvata na okoliš, tijekom građenja, korištenja i uklanjanja zahvata

4.1. Utjecaj na tlo

Prema PPUO Draž lokacija zahvata nalazi se izvan naselja unutar zone P1 - osobito vrijedno obradivo tlo. Lokacija je uglavnom očišćena i trenutno se koristi kao oranica. Izgradnjom i korištenjem zahvata trajno će se dodatno prenamijeniti oko 1,9 ha zemljišta. Ukupna površina obradivih oranica u Općini Draž procjenjuje se na 9856 ha. Gubitak od 1,9 ha oranica predstavlja oko 0,019 % što se smatra prihvatljivim.

Degradacija okolnih tala moguća je jedino uslijed manjih zagađenja uslijed akcidentnih situacija. Spomenuta zagađenja dijelom su prisutna na lokaciji zahvata zbog postojeće farme i ne narušavaju u većoj mjeri prirodnu ravnotežu ekosustava niti poljoprivrednu proizvodnju. Nositelj zahvata, sukladno Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, izrađuje analize tla na poljoprivrednim površinama na koje se rasprostire gnojovka s postojeće farme Gaj. Temeljem analize tla izrađuje plodored i bilancu potrošnje dušika, radi sprečavanja unošenja prevelike količine dušika u tlo.

Utjecaj zahvata na tla se procjenjuju prihvatljiv. Iako će se tla na samom mjestu dogradnje farme u potpunosti degradirati, na širem području lokacije zahvata također su prisutna tla pogodna za poljoprivrednu proizvodnju pa će ukupan utjecaj na tla koji uključuje šire područje lokacije zahvata, biti prihvatljiv. Planiranjem primjene gnojovke koje uključuje usklađivanje plodoreda i bilance potrošnje dušika sprječava se unošenje prevelike količine dušika u tlo.

4.2. Utjecaj na vode

Tijekom pripreme i građenja

Tijekom pripremnih i građevinskih radova postojat će mogućnost onečišćenja podzemnih voda tvarima koje se koriste kod gradnje (naftni derivati, motorna ulja, otapala, boje i slično). Najčešći uzrok takvih pojava su nepažnja radnika i kvar strojeva. U slučaju incidentne situacije izlivanje naftnih derivata iz vozila ili strojeva koji će se koristiti prilikom građevinskih radova, u pripremi će biti sredstva za upijanje naftnih derivata, što će umanjiti utjecaj na okoliš.

Tijekom korištenja

Otpadne vode nastale za vrijeme rada farme Gaj odvodit će se razdjelnim sustavom odvodnje kao:

- otpadne vode od pranja proizvodnih objekata
- sanitarne otpadne vode iz upravne zgrade
- otpadne vode iz dezbarijere
- oborinske vode s krovova, manipulativnih površina, prometnica i parkirnog prostora
- otpadne vode od pranja filtera u postrojenju za preradu vode.

Ukupne procijenjene godišnje količine otpadnih voda na farmi (postojeća i dogradnja) bit će:

- 900 m³ sanitarnih otpadnih voda,
- do 20 m³ otpadnih voda iz dezbarijera (koristit će se biorazgradiva sredstva),

- 4000 m³ tehnoloških otpadnih voda od pranja proizvodnih objekata koje će se zbrinjavati zajedno s gnojovkom
- 7000 m³ otpadnih voda od pranja filtera u postrojenju za preradu vode iz zdenca.

Prostori za držanje životinja prat će se visokotlačnim peraćima bez korištenja kemijskih sredstava. Voda od pranja objekata sakupljat će se u kanalima ispod objekata i prepumpavati u spremnike za gnojovku.

Sanitarne otpadne vode iz upravne zgrade ispuštaju se u nepropusnu sabirnu jamu čiji će sadržaj prazniti i odvoziti javni isporučitelj vodne usluge ili koncesionar.

Otpadne vode iz dezbarijere ispuštaju se u nepropusnu sabirnu jamu čiji će sadržaj prazniti i odvoziti ovlaštene pravne osobe.

Oborinske vode s internih prometnica te manipulativnih površina se ispuštaju u okolnu zelenu površinu te u sustav otvorenih oborinskih kanala farme. Na isti način će biti riješena odvodnja predmetnih voda na dograđenom dijelu farme.

Otpadna voda od pranja filtera u postrojenju za preradu vode nakon prolaska kroz taložnicu i njezino pročišćavanje, ispušta se u kanal k.č.br. 1512, k.o. Duboševica, dio vodnog tijela CDR10185_001 Borza koje je prema podacima dobivenim od Hrvatskih voda u dobrom stanju s obzirom na ekološko stanje i kemijsko stanje te nije u riziku od nepostizanja cilja „sprečavanje pogoršanja stanja tijela površinskih voda“ ni za ekološko niti za kemijsko stanje.

Kanal uz farmu je veći dio godine suh, kao i ostali kanali koji okružuju lokaciju zahvata, te se ovakvo ispuštanje može smatrati neizravnim ispuštanjem u podzemne vode.

U skladu sa čl. 9 Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“ broj 26/20) ispuštanje pročišćenih otpadnih voda iz zahvata u podzemne vode iznimno je dopušteno samo neizravno i to u slučajevima kada je prijamnik tih voda toliko udaljen od mjesta zahvata odnosno mjesta ispuštanja da bi odvođenje pročišćenih otpadnih voda prouzročilo nerazmjerne materijalne troškove u odnosu na ciljeve zaštite podzemnih voda te ako se dokaže da ispuštanje pročišćenih otpadnih voda u podzemne vode nema negativnog utjecaja stanje podzemnih voda i vodnog okoliša.

Najbliži prijamnik otpadnih voda je vodotok Borza koji je od mjesta ispuštanja otpadnih voda udaljen oko 0,5 km južno i odvođenje pročišćenih otpadnih voda do tog prijamnika prouzročilo bi veće materijalne troškove.

Godišnje će se, iz postojećeg i dograđenog dijela farme, u kanal ispuštati oko 7 000 m³ pročišćene otpadne vode od pranja filtra za preradu vode.

Ovisno o potrebi prerade sirove vode (sukladno sastavu vode iz novog zdenca) sagledat će se povećanje kapaciteta uređaja za preradu otpadnih voda i taložnice, no očekuje se sastav vode sličan onom u postojećem zdencu.

Otpadne vode od pranja filtera u postrojenju za preradu vode se, sukladno Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, prije ispuštanja vode u sustav oborinskih kanala, u kontrolnom oknu, ispituju dva puta godišnje na sljedeće parametre: pH, temperatura, boja, taložive tvari, suspendirana tvar, mangan i željezo. Postojeće analize otpadne vode sukladno izvješćima pokazuju da su vrijednosti mangana i željeza višestruko manje od graničnih vrijednosti navedenih pokazatelja te je pretpostavka da planirana količina ispuštene otpadne vode neće utjecati na prekoračenje graničnih vrijednosti, za vrijednosti mangana i željeza.

Otpadne vode iz prerade vode sadržava će iste tvari koje sadrži podzemna voda iz zdenca, samo u drugim koncentracijama.

Lokacija zahvata nalazi se na grupiranom vodnom tijelu podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA koje je prema podacima dobivenim od Hrvatskih voda u dobrom stanju s obzirom na kemijsko stanje i količinsko stanje te nije u riziku od nepostizanja cilja „sprečavanje pogoršanja stanja tijela podzemnih voda“ ni za količinsko niti za kemijsko stanje.

Svi objekti odvodnje otpadnih voda farme izvest će se vodonepropusno te će se prije puštanja u rad ispitati vodonepropusnost svih sustava odvodnje. Redovito će se čistiti, održavati i kontrolirati sustav za odvodnju otpadnih voda te će se izraditi Pravilnik o radu i održavanju sustava odvodnje otpadnih voda.

Temeljem navedenog, ne očekuje se negativan utjecaj prilikom odvodnje otpadnih voda na stanje površinskog vodnog tijela CDRI0185_001 BORZA i na stanje podzemnog vodnog tijela CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA.

Na temelju tehničkog izvješća o izvedbi eksploatacijskog zdenca na lokaciji farme Gaj (Šimundić, 2009.) godine utvrđeno je da na lokaciji zahvata do dubine od 21,00 m postoje dva vodonosna horizonta, glavni i sporedni. Plići horizont izgrađen je od sitnozrnih praškastih pijesaka s proslojcima praha. Taj sloj zbog slabijih hidrogeoloških svojstava čini sporedni vodonosni horizont sa sporim procjeđivanjem vode. U zdencu na lokaciji zahvata kaptiran je horizont s povoljnim hidrogeološkim svojstvima u intervalu od 10,5 do 15,5 m. Taj glavni horizont izgrađen je od sitnozrnih do krupnozrnih slojeva pijeska te od šljunkovitih zrna promjera do 8 mm. Do dubine od 7,5 m prevladavaju slojevi izgrađeni od holocenskih naslaga (siltovi, gline i sitnozrnati pijesci te njihovi prelazi). Barski les se nalazi do dubine od 4,5 m. Ti slojevi su slabo propusni. Prijelazni oblici sedimenta nabušeni su do dubine od 7,5 m.

Za potrebe napajanja životinja, u postrojenju za preradu vode obradom sirove vode iz zdenca smanjuju se prirodno povišene koncentracije mangana i željeza u podzemnoj vodi koje su u sirovoj vodi prisutne na skoro cijelom području Osječko - baranjske županije. Nakon pročišćavanja sirove vode taloženjem, filter se protustrujno ispiri, bez upotrebe kemijskih sredstava. Otpadne vode koje nastaju uslijed ispiranja filtera sadržavat će iste tvari koje sadrži podzemna voda iz zdenca, samo u drugim koncentracijama.

Obnovljive zalihe tijela podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA iznose $4,21 \times 10^8$ m³/god, a zahvaćene godišnje količine $2,23 \times 10^7$. Ukupna planirana količina vode za crpljenje na dograđenom dijelu farme procjenjuje se na 30 000 m³. Za postojeću farmu izdana je koncesija za korištenje voda od 60 000 m³ za potrebe farme Gaj i farme Podlugovi. Ukupna količina crpljenje vode za obje farme godišnje će iznositi 90 000 m³. Uzimajući u obzir godišnje obnovljive zalihe vode, ukupna godišnja količina podzemne vode koja će se crpiti za obje farme iznositi će 0,45 % obnovljivih zaliha vode.

Nositelj zahvata će u svrhu pripreme namjeravanog zahvata, odnosno bušenja novog zdenca na lokaciji zahvata radi vodoopskrbe farme, izvesti potrebna hidrogeološka istraživanja, odnosno vodoistražne radove.

Temeljem navedenog, ne očekuje se negativan utjecaj prilikom crpljenja podzemne vode na stanje podzemnog vodnog tijela CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA.

4.3. Utjecaj na zrak

Tijekom pripreme i građenja

U bližoj okolici zahvata, u pogledu utjecaja na zrak, najznačajnija može biti fugalna emisija prašine koja je dijelom posljedica građevinskih radova (iskopavanje, nasipavanje i dr.), a dijelom nastaje dizanjem prašine s tla uslijed kretanja građevinskih strojeva i vozila. Emisija prašine zbog građevinskih radova na lokaciji varirati će iz dana u dan, zavisno od tipa i intenziteta građevinskih radova te meteoroloških čimbenika. Uzimajući u obzir da izgradnja građevina nije kontinuirana nego privremenog karaktera, a da se najbliže naseljene kuće u naseljima Antunovac i Tenja nalaze na udaljenosti od oko 1,7 km sjeverno i 1,5 km sjeveroistočno od planirane farme utjecaj fugalne emisije prašine nije značajan. S obzirom da je izgradnja privremenog karaktera, ovaj utjecaj se ocjenjuje kao prihvatljiv.

Tijekom korištenja zahvata

Utjecaj farme svinja na kvalitetu zraka ne odražava se na ispuštanju u zrak onečišćujućih tvari u koncentracijama koje bi mogle nepovoljno utjecati na ljudsko zdravlje, kvalitetu življenja i/ili na kvalitetu okoliša u cjelini, u smislu Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19) te Uredbe o razinama onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“, broj 77/20). Tijekom proizvodnog procesa na farmi svinja nastajat će gnojovka, a posljedica njene razgradnje je razvijanje plinova pri čemu neki od njih imaju neugodne mirise.

Aktivnosti u poljoprivredi kroz različite procese direktno doprinose emisiji stakleničkih plinova. Metan (CH_4) i didušikov oksid (N_2O) su staklenički plinovi koji nastaju kao posljedica aktivnosti u poljoprivredi. Od svih preživača, muzne krave predstavljaju najveći izvor emisije metana. Rezultati gospodarenja poljoprivrednim zemljištem, stajskim gnojivom te poljoprivredno inženjerstvo za kultivaciju nekih usjeva predstavljaju izvore znatnih emisija didušikovog oksida.

Od ostalih plinova koji se javljaju u procesu fermentacije organskih tvari su: amonijak, merkaptani, skatol, tiofenol, sumporovodik (H_2S) i drugi. Mnogi faktori utječu na nastajanje plinovitih spojeva kao što način hranidbe životinja, potrošnja vode za napajanje i sl. Amonijak, sumporovodik, merkaptani, skatoli i tiofenoli imaju karakterističan miris koji je neugodan osjetilu mirisa. Nastaje razgradnjom uree te je teško eliminirati njegovo nastajanje (iako se odgovarajućim hranidbom može smanjiti ekskrecija dušika), ali se može reducirati nastajanje amonijaka ako se na adekvatan način postupa s gnojivkom.

Usljed primjene odgovarajuće izvedbe objekata za svinje hranidbe životinja i odgovarajućeg vođenja tehnološkog procesa može se utjecati na smanjenje emisije amonijaka.

U cilju smanjenja emisija amonijaka i metana na farmi Gaj primjenjivat će se sljedeće najbolje raspoložive tehnike:

- Životinje će se držati na rešetkastom podu s naizmjeničnim otvaranjem čepova na kanalu za gnojovku koja će cijevima otjecati do sabirne jame čime se smanjuje površina s koje mogu isparavati tvari neugodna mirisa.
- Hranidba će biti višefazna s prehranom prilagođenom posebnim zahtjevima proizvodnog razdoblja. U cilju smanjenja udjela sirovih bjelančevina, životinje će se hraniti hranom s uravnoteženim sadržajem dušika u skladu s energetske potrebama i probavljivim aminokiselinama uz dodatak kontroliranih količina esencijalnih aminokiselina.
- Gnojovka će se skladištiti u zatvorenim spremnicima.
- Primjena gnojovke na poljoprivredne površine predviđena je direktnim injektiranjem u tlo na dubinu od 25 cm, na poljoprivredne površine u bližoj okolici zahvata i odvozom traktorskim cisternama zapremine 25 m³ na udaljenije površine (nakon polaganja gnojovke u tlo, tlo se zaorava).

- Potrebne poljoprivredne površine za razastiranje gnojovke odredit će se ovisno o stanju tla i nakon analize gnojovke s farme prije svake aplikacije, a u skladu s Planom upravljanja hranjivim tvarima.

Postojeća farma Gaj trenutno je u postupku usklađivanja uvjeta iz Rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša s Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), za intenzivan uzgoj peradi i svinja. Sukladno zaključcima o NRT-ima farma ima obvezu redovnog godišnjeg praćenja emisija amonijaka, čestica te ukupnog ispuštenog dušika i fosfora, kroz izradu masenih bilanci, a dobivene vrijednosti morat će biti u skladu s propisanom razinama. Također, zahtjevima Zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama za intenzivan uzgoj peradi i svinja, buduća farma mora imati uveden sustav upravljanja okolišem kojim se uspostavlja, kontrolira i prati ukupna okolišna učinkovitost farme uključujući i provjeru i poduzimanje korektivnih mjera vezano uz mjerenje i praćenje emisija u okoliš. Zahtjevi zaključaka o NRT-ima primjenjivat će se i na dograđeni dio farme.

Sustavi za grijanje

Zbog potrebe za pripremom tople vode koja će se koristiti za zagrijavanje prostorija koristit će se postojeća kotlovnica u kojoj su smještena dva plinska kotla snage 310 kW i 400 kW. Kao gorivo u kotlovima koristi se ukapljeni naftni plin. Prema Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša na ispustu iz uređaja za loženje jednom u dvije godine provodi se mjerenje emisija onečišćujućih tvari u zrak koje obuhvaća dimni broj, oksida dušika izražene kao NO₂ i ugljikov monoksid. Predviđeno je spajanje farme na javnu plinsku mrežu čime će se kao gorivo u kotlovima koristiti zemni plin.

Priprema stočne hrane

Na farmi je predviđena suha hranidba svih kategorija životinja na farmi. Uz svaki objekt nalazit će se silosi za skladištenje stočne hrane. Izuzimanje hrane iz silosa obavljati će se zatvorenim lančanim transporterom.

Sustav za hranidbu svinja će biti zatvoren i automatiziran. Sirovine će se izuzimati iz silosa prema zadanoj recepturi za svaku pojedinu kategoriju životinja, miješati te će se gotova smjesa distribuirati kroz zatvoreni sustav cijevi do hranilica. Hrana će se donositi spiralnim pužnim transporterom do mjesta predaje u ulazni lijevak za punjenje sustava za prijenos lancem koji hranu transportira do volumenskih dozatora. Navedeno će smanjiti mogućnost pojave prašine na lokaciji zahvata, a time i smanjenju utjecaja na zrak koji može uzrokovati prašina.

Obzirom na prethodno navedeno utjecaj na kvalitetu zraka uz primjenu predviđenih mjera zaštite okoliša ocjenjuje se prihvatljivim.

4.4. Utjecaj klimatskih promjena na zahvat

Klimatske promjene predstavljaju rastuću prijetnju u 21. stoljeću i predstavljaju izazov za cijelo čovječanstvo jer utječu na sve aspekte okoliša i gospodarstva te ugrožavaju održivi razvoj društva. Klimatske promjene utječu na učestalost i intenzitet ekstremnih vremenskih nepogoda (ekstremne padaline, poplave i bujice, erozije, oluje, suša, toplinski valovi, požari) i na postepene klimatske promjene (porast temperature zraka, tla i vodenih površina, podizanje razine mora, zakiseljavanje mora, širenje sušnih područja).

Utjecaj klimatskih promjena ovisi o čitavom nizu parametara te će intenzitet utjecaja biti različit ovisno o geografskom položaju, o stupnju razvijenosti i ranjivosti. Klimatske promjene snažno utječu na okoliš te potenciraju postojeće okolišne probleme poput pada bioraznolikosti i slabljenja usluga koje ekosustavi pružaju. Ranjivost nekih gospodarskih sektora jest gotovo akutna naročito poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike i turizma, jer uspješnost svih tih sektora u velikoj mjeri ovisi o klimatskim čimbenicima.

Glavni očekivani utjecaji klimatskih promjena koji uzrokuju visoku ranjivost u sektoru poljoprivrede jesu: promjena vegetacijskog razdoblja ratarskih kultura s naglaskom na žitarice i uljarice (npr. kukuruz, šećerna repa, soja itd.); niži prinosi svih kultura i veća potreba za vodom; duži vegetacijski period omogućit će uzgoj nekih novih sorti i hibrida; dok će učestalije poplave i stagnacija površinske vode smanjiti ili posve uništiti prinose. Prema nekim predviđanjima poljoprivreda je sektor koji će pretrpjeti najveće štete od posljedica klimatskih promjena. Očekuje se da će se zbog klimatskih promjena do 2050. godine prinos trenutačnih poljoprivrednih kultura u Republici Hrvatskoj smanjiti za 3 – 8 %. Intenzivan uzgoj životinja nije prepoznat kao dio sektora poljoprivrede koji je visoko ranjiv na klimatske promjene.

Za sada u Hrvatskoj nema nikakvih istraživanja i pokazatelja o utjecaju klimatskih promjena i ranjivosti na stočarstvo. No, za očekivati je da će povećanje temperature zraka i učestalije suše imati dvojak negativan učinak na stočarstvo. Produktivnost stoke će opasti ne samo zbog manje proizvodnje krmiva s travnjaka, koji su izuzetno osjetljivi na sušu i visoke temperature zraka, već i zbog lošijeg zdravstvenog stanja stoke uslijed vrućina i nametnika koji će se pojačano razmnožavati zahvaljujući toplom i suhom vremenu.

4.5. Utjecaj zahvata na klimatske promjene

Tijekom pripreme i izgradnje

Tijekom građevinskih radova koristit će se razna mehanizacija čijim će radom doći do povećanih emisija stakleničkih plinova (ugljkov (IV) oksid, dušikovi oksidi, sumporov (IV) oksid). Kako će korištenje građevinske mehanizacije biti lokalnog karaktera i vremenski ograničeno, može se zaključiti da će utjecaj zahvata na klimatske promjene tijekom izgradnje biti vrlo slab.

Tijekom korištenja¹

Proizvodnja svinjskog mesa daje otprilike polovinu emisija stakleničkih plinova po kilogramu mesa u odnosu na govedinu ili janjetinu, jer su svinje monogastrične i proizvode samo dio metana u odnosu na preživače.

Emisije stakleničkih plinova iz sustava za uzgoj svinja primarno su didušikov oksid (N₂O) koji u većini studija čini oko polovice svih emisija stakleničkih plinova, a preostali dio otpada na metan (CH₄) i ugljikov dioksid (CO₂).

Emisije se javljaju u različitim dijelovima uzgojnog ciklusa:

- neizravne emisije od usjeva uzgajanih za hranu za životinje - 50 -70 % uglavnom N₂O
- izravne emisije iz upravljanja stajskim gnojem (skladištenje i primjena na tlo) - 20 – 35 % i N₂O i CH₄
- potrošnja energije, posebno u sustavima intenzivnog uzgoja - 10 – 25 % gotovo cjelokupni CO₂.

Hrana

Otprilike 50 – 70 % svih emisija stakleničkih plinova proizlazi iz uzgoja (i u manjoj mjeri prerade i transporta) krmiva. Osiguravanje optimalne učinkovitosti pretvorbe hrane ključni je cilj svih uzgajivača svinja, uz postizanje optimalne produktivnosti proizvodnog sustava.

Kako većinu emisija (60–70 %) čini N₂O, smanjenje količine sirovih bjelančevina (CP) u formulaciji hrane ima pozitivan učinak na smanjenje emisija N₂O. Prehrana s nižim udjelom sirovih bjelančevina posljedično će rezultirati i nižim emisijama N₂O. Brojna istraživanja su pokazala su da smanjenje razine CP-a u prehrani za 3% (sa 17 %

---

¹ The EU pig meat sector, EPRS | European Parliamentary Research Service, September 2020., [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/652044/EPRS_BRI\(2020\)652044_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/652044/EPRS_BRI(2020)652044_EN.pdf)

CP u hrani na 14%) i dodavanje odgovarajućih aminokiselina, može rezultirati smanjenjem izlučenog dušika za 30% te smanjenjem emisija N_2O iz stajskog gnoja do 40 %.

Upravljanje stajskim gnojem

Postoje razne tehnike koje se mogu primijeniti za smanjenje količine emisija N_2O i CH_4 povezanih sa skladištenjem i primjenom gnoja na poljoprivrednim površinama. Od najveće važnosti su osiguravanje adekvatnog skladištenja gnoja i površina za primjenu, tako da se primjena prilagođava rastu usjeva i potrebama za hranjivim sastojcima.

Tijekom skladištenja moguće je smanjiti gubitke CH_4 i N_2O specifičnim upravljanjem skladištem gnoja, ali količine emisija koje se mogu smanjiti nisu definirane. Aktivnost bakterija odgovorna je za proizvodnju CH_4 i amonijaka (NH_3) - koji su tada dostupni za oksidaciju u N_2O - i ovisi o nizu čimbenika, posebno o pH, temperaturi i stupnju prozračivanja zalihe.

Najbolja praksa tijekom primjene gnoja na tlo kojom se značajni smanjuju emisije N_2O uključuje usklađivanje hranjivih sastojaka u gnoju s potrebama usjevima (razastiranje gnoja samo u vegetacijskoj sezoni), izbjegavanje primjena na vlažnim tlima, unošenje/injektiranje gnoja direktno u tlo.

Korištenje svinjskog gnoja u bioplinskom postrojenju (anaerobna digestija) ima trostruki pozitivni učinak na emisije stakleničkih plinova. Primjenom u bioplinskom postrojenju emisije stakleničkih plinova iz procesa skladištenja gnoja smanjuju se gotovo na nulu, digestat koji nastaje procesom anaerobne razgradnje svinjskog gnoja, kako god da se primjenjuje, oslobađa manje N_2O , a ugljik sadržan u gnoju koristi se za proizvodnju metana, koji se zatim hvata u postrojenju i koristi kao obnovljivi izvor energije.

Energija

Što je proizvodni sustav intenzivniji, to su veći izravni zahtjevi za energijom te ujedno što rezultira i većim emisijama stakleničkih plinova (CO_2), ali istodobno omogućava i veći potencijal uštede novca i emisija stakleničkih plinova primjenom mjera energetske učinkovitosti.

Većinu energije u intenzivnim sustavima koristi se za grijanje i ventilaciju. Dobra izolacija, redovito održavanje opreme, praćenje stvarne potrošnje energije u odnosu na očekivanu, mogu pomoći u smanjenju potrošnje energije i smanjenju emisije stakleničkih plinova. Provedba redovitih energetskih pregledi pokazat će koliko se energije koristi i gdje i koja su područja na kojima se može postići bolja učinkovitost korištenja energije.

S obzirom na to:

- da će se na farmi primjenjivati kontrolirana višefazna hranidba sukladno uzgojnoj fazi životinja, sa smanjenim udjelom sirovih bjelančevina i uz dodatak esencijalnih aminokiselina,
- da će se gnojovka primjenjivati na poljoprivrednim površinama sukladno zahtjevima II Akcijskog programom zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ broj 60/17),
- da će se gnojovka skladištiti u zatvorenim spremnicima čime će se izbjeći hlapljenje amonijaka u zrak,
- da je sustav ventilacije na farmi automatski i računalno nadziran, te da će se sukladno zahtjevima najboljih raspoloživih tehnika redovno pratiti potrošnja električne energije,

utjecaj na nastanak emisija stakleničkih plinova uz primjenu predviđenih mjera zaštite okoliša ocjenjuje se prihvatljivim.

4.6. Utjecaj na bioraznolikost

Zaštićena područja

Najbliže zaštićeno područje, Kneževo park oko dvorca spomenik parkovne arhitekture, udaljeno je oko 4 km od lokacije zahvata i izvan je zone njegova utjecaja. Zahvat neće imati utjecaja na zaštićena područja, niti tijekom izgradnje niti tijekom korištenja.

4.7. Utjecaj na krajobraz

Utjecaj na geomorfološka obilježja se očituje kroz iskop tla za temelje objekata, spremnike gnojovke, sabirnu jamu i trajnog je karaktera. U području radnog pojasa uništiti će se veliki dio vegetacijskog pokrova. Budući da će aktivnosti biti lokalnog karaktera, neće bitno narušavati lokalna geomorfološka obilježja.

Izgradnjom objekata na poljoprivrednim površinama, promijenit će se odnosi izgrađenog i neizgrađenog u krajoliku. Izgrađeni objekti će biti izuzeti iz zone izgrađenog prostora naselja i djelovati kao umetak u poljoprivrednim površinama. Od izgrađenih objekata ističe se vodotoranj i dominira širom slikom krajobraza.

Lokacija zahvata je smještena oko 2,5 km od najbližeg naselja Duboševica, a zbog udaljenosti, slabo je vidljiva iz naselja Duboševica. Da bi se još više smanjio utjecaj na vizure iz naselja, može se zasaditi autohtono drveće i grmlje duž istočne i sjeverne strane lokacija zahvata.

Izvedba projekta će u manjoj mjeri utjecati na geometriju prostora, morfološke karakteristike i očuvanje dominantnih prostornih pojava. Neravnoteža u promijenjenom odnosu prirodnog ambijenta nasuprot izgrađenog te narušavanje vizura djelomično se mogu izbjeći hortikulturnim uređenjem parcele, prikladnim odabirom završnih slojeva fasadnih zidova i krovova na način da ne odudaraju od postojećih izgrađenih objekata te izvedbom ogradnog zida od žičanog pletiva kako ne bi predstavljao dodatnu vizualnu barijeru u prostoru.

Lokacija zahvata predstavlja relativno mali udio u ukupnoj površini predmetnog prostora te je stoga mišljenje da zahvat neće imati značajan utjecaj na očuvanje krajobraznih vrijednosti šireg područja lokacije zahvata.

4.8. Utjecaj na kulturnu baštinu

Na području Općine Draž nalazi se nekoliko lokaliteta koji su zaštićeni sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“ broj 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20) (poglavlje 3.2.13.), a najbliži je sakralna građevina župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u naselju Duboševica, udaljen oko 2,5 km istočno od lokacije zahvata. Zahvat neće imati utjecaja na navedena kulturna dobra, tijekom izgradnje farme, jedna od mjera zaštite koje se propisuju u ovoj studiji je i obavijestiti nadležne konzervatore ukoliko se tijekom izgradnje naiđe na arheološke ostatke.

Ne očekuje se utjecaj na kulturnu i arheološku baštinu tijekom izgradnje i korištenja zahvata.

4.9. Opterećenje okoliša

4.9.1. Buka

Tijekom izgradnje

Na gradilištu farme može doći do pojave buke iz dva izvora:

- buka koju proizvodi oprema na gradilištu (buldožeri, rovokopači, miješalice za beton i sl.);
- buka koju proizvode transportna sredstva (kamioni-prikoličari, kiperi i sl.) prilikom kretanja i istovara materijala.

S obzirom da je zaštitu od buke, koja će osigurati adekvatan rad farme, potrebno planirati u fazi pripreme i izgradnje, u fazi daljnjeg projektiranja potrebno je voditi računa o zaštiti od buke cjelokupnog zahvata.

Uzimajući u obzir da se radi o izgradnji koja će se odvijati tijekom dana te da je utjecaj ograničenog vremenskog trajanja i prestaje po završetku aktivnosti na izgradnji, navedeni negativni utjecaj se smatra prihvatljivim.

Tijekom korištenja zahvata

Buka koja će nastajati na lokaciji farme javljat će se povremeno od poljoprivredne mehanizacije, ventilatora te glasanja životinja na farmi, no predviđa se da neće imati značajnijeg utjecaja na okolicu zahvata zbog:

- relativno male dinamike dolazaka/odlazaka vozila na farmu (vozila radnika na farmi, povremeno vozila veterinarske službe, vozila za odvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla, otpada, odvoza životinja te vozila pravnih osoba za pražnjenje sabirnih jama;
- dobre zvučne izolacije uzgojnih objekata te
- držanja životinja kao izvora buke u zatvorenim uzgojnim objektima.

Najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine vanjske buke određene su prema namjeni prostora i dane su u Tablici 1. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, broj 145/04). Prema Pravilniku farma je smještena unutar zone gospodarske namjene koja se proteže na šire okolno područje. Na granici građevne čestice unutar ove zone buka ne smije prelaziti 80 dB(A).

Najbliža građevinska područja naselja svrstana su u zonu mješovite - pretežito stambene namjene za koju dopuštene razine buke iznose 55 dB(A) danju odnosno 45 dB(A) noću.

Navedeni utjecaj buke uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite ocijenjen je kao prihvatljiv.

4.9.2. Otpad

Tijekom građenja proizvodnih i ostalih popratnih objekata nastajat će različite vrste opasnog i neopasnog otpada. Gospodarenjem nastalim vrstama otpada (uključujući i eventualne ostale vrste) sukladno zakonskim propisima koji reguliraju gospodarenje pojedinim vrstama otpada ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš. Također, različite vrste neopasnog i opasnog otpada nastajat će im tijekom rada farme.

Svim vrstama otpada (i ostalim koje će nastajati tijekom izgradnje/uklanjanja građevina i iz proizvodnog procesa) gospodarit će se sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) i Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 81/20). te drugim podzakonskim propisima iz područja gospodarenja otpadom. Propisano gospodarenje uključuje uspostavu sustava odvojenog prikupljanja nastalog otpada po vrstama te ugovaranje njegove predaje ovlaštenim osobama za gospodarenje otpadom uz vođenje propisane dokumentacije.

Prostor za privremeno skladištenje neopasnog otpada je u postojećem dijelu farme u objektu nadstrešnice sa spremištem. Neopasni otpad: ambalaža od papira i kartona i miješani komunalni otpad se prikuplja u primarnim

spremnici za skladištenje otpada, prema vrsti otpada. Spremnici su smješteni ispod nadstrešnice, izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenje, naziv proizvođača otpada. Podna površina je lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti.

Skladište opasnog otpada je predviđeno uz hodnik između prasilišta i uzgajališta. U skladištu za opasni otpad skladištiti će se ambalaža onečišćena opasnim tvarima, fluorescentne cijevi i zarazni medicinski otpad podložan specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije (18 02 02*, 15 01 10* i 20 01 21*). Za skladištenje otpada koji podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije u prostoriji će biti smješten hladnjak. Vrste opasnoga otpad skladištiti će se odvojeno u posebnim namjenskim spremnicima označenim ključnim brojevima, koji su smješteni na nepropusnoj betonskoj podlozi. Skladište je opremljeno umjetnom rasvjetom i prirodnom ventilacijom. Skladišta se zaključava te je neovlaštenim osobama onemogućen pristup otpadu.

Za sav nastali otpad na lokaciji voditi će se propisana evidencija te isti uz propisanu dokumentaciju predavati ovlaštenoj pravnoj osobi.

S obzirom na prethodno opisani način gospodarenja otpadom, pravilnim rukovanjem, pravilnim skladištenjem i odvoženjem otpada u procesu proizvodnje, ne očekuje se utjecaj istoga na okoliš.

4.9.3. Nusproizvodi životinjskog porijekla

Tijekom rada farme će nastajati i nusproizvodi životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (NŽP). Uginule životinje i ostali nusproizvodi životinjskog podrijetla će se sakupljati u namjenskom spremniku koji će biti smješten u zasebnom objektu opremljenom autonomnim hlađenjem (hladnjača). Preuzimanje i odvoz otpada obavljat će pravna osoba koja obavlja poslove sakupljanja NŽP-a sukladno Zakonu o veterinarstvu (NN 82/13, 148/13, 115/18). Trenutno na farmi nastaje oko 30 t NŽP-a godišnje, a procjena je da će toliko nastajati i na dograđenom dijelu farme.

S obzirom na navedeno, ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš od postupanja s nusproizvodima životinjskog podrijetla.

4.10. Utjecaj na gospodarske značajke

4.10.1. Promet

Pristup na lokaciju zahvata je omogućen nerazvrstanom asfaltiranom cestom, direktnim spajanjem na državnu cestu D7 [(G.P. Duboševica (gr. R. Mađarske) – Beli Manastir – Osijek – Đakovo – G.P. Slavonski Šamac (gr. BiH)]. Obzirom na tehnološki opis rada farme očekuje se kumulativni eksterni promet vezano uz dovoz hrane, odvoz životinja, otpada i NŽP te dolazak i odlazak zaposlenih radnika.

Procijenjeno je da će zbog rada farme na javnim prometnicama tjedno prometovati do do oko 15 kamiona i oko 75 osobnih automobila (90 provoza).

Lokaciji zahvata najbliže je brojačko mjesto prometa brojačko mjesto za automatsko brojanje prometa Duboševica 2501 koje se nalazi na državnoj cesti D7 Prema podacima Hrvatski cesta², u 2019 godini na ovom je brojačkom mjestu prosječni godišnji dnevni promet (PGDP) iznosio 1412 vozila od čega 994 otpadna na osobna vozila, a 354 na teretna vozila. Ostatak predstavljaju motocikli i autobusi. Prosječni ljetni dnevni promet (PLDP) iznosio je 1906 vozila.

² <https://hrvatske-ceste.hr/hr/stranice/promet-i-sigurnost/dokumenti/14-brojenje-prometa>

Na farmi se, u najintenzivnijim danima, može očekivati do 20 vozila dnevno, što, s obzirom na, prosječnu dnevnu fluktuaciju prometa na ovoj prometnici predstavlja povećanje prometa od 1,3 %. U ostalim danima promet će biti znatno manji.

Navedeni utjecaj planiranog zahvata na opterećenje prometa ocjenjuje se kao prihvatljiv.

4.11. Utjecaj na gospodarske značajke

4.11.1. Šumarstvo

Najbliže šumske površine su smještene oko 0,33 km južno od lokacije zahvata. Na lokaciji zahvata ne nalazimo šume. Zahvat neće imati utjecaja na šume južno od lokacije zahvata, niti tijekom građenja, niti tijekom korištenja zahvata.

4.11.2. Lovstvo

Lokacija zahvata se nalazi na zajedničkom županijskom lovištu XIV/167 Duboševica, površine 3524 ha. Zahvat u ukupnoj površini lovišta obuhvaća oko 2,43 % njegove površine. Utjecaj zahvata na divljač može se očitovati kroz njihovo uznemiravanje tijekom reproduktivnog razdoblja, ukoliko će se tada izvoditi građevinski radovi. Takav je utjecaj relativno kratkog trajanja i neće imati bitnije posljedice na lovište niti divljač u njemu. Postojeća farma Gaj je ograđena ogradom, a i dograđeni dio će također biti ograđen ogradom. Ogradom postrojenje postaje nedostupno divljači koja onemogućava doticaj divljih životinja s uzgajanima, a time i eventualnim bolestima u slučaju akcidenta.

Navedeni utjecaj na divljač ocijenjen je kao prihvatljiv.

4.11.3. Utjecaj na stanovništvo

Tijekom izgradnje

Najbliže naselje farmama je naselje Duboševica, oko 2,5 km istočno od lokacije zahvata. Tijekom izvođenja građevinskih radova doći će do pojave buke na gradilištu čiji se utjecaj smatra prihvatljivim za stanovništvo. Također će se javiti fugalna emisija prašine koja je dijelom posljedica građevinskih radova (iskopavanje, nasipavanje i dr.), a dijelom nastaje dizanjem prašine s tla uslijed kretanja građevinskih strojeva i vozila. Kako se najbliže naselje u R. Mađarskoj nalazi oko 1,6 km sjeverno, odnosno u R. Hrvatskoj oko 2,5 km istočno od farme, utjecaj fugalne emisije prašine kao i utjecaj emisija ispušnih plinova iz radnih strojeva nije značajan.

Uzimajući gore navedeno i uz pridržavanje mjera zaštite okoliša za sprječavanje ostalih utjecaja prepoznatih u sklopu ove Studije sveukupan utjecaj građevinskih radova smatra se prihvatljivim za stanovništvo.

Tijekom korištenja zahvata

Utjecaj na stanovništvo tijekom rada farme može se ostvariti kroz povremenu pojavu neugodnih mirisa kao posljedice razvijanja plinova koji nastaju razgradnjom organske tvari. S obzirom na planirani način rada farme te uz provođenje ovom studijom propisanih mjera zaštite okoliša utjecaj neugodnih mirisa bit će sveden na najmanju moguću mjeru. Utjecaj buke na stanovništvo tijekom rada farme, kao i povećanje prometne aktivnosti ocjenjuje se prihvatljivim. Uz navedeno potrebno je napomenuti da će se izgradnjom farme osigurati kontinuirani izvor prihoda za 12 novih zaposlenika. Navedena proizvodnja osim direktnog zapošljavanja utječe i na indirektno zapošljavanje kod kooperanata i poslovnih partnera koji sudjeluju u različitim segmentima koji omogućavaju uspješno funkcioniranje farme od kojih su neki: nabava hrane, veterinarske usluge, komunalne usluge, prijevoznike usluge i sl. Naknade i doprinosi također su korist društvene zajednice.

Slijedom svega navedenog utjecaj Farme Gaj na stanovništvo uz pridržavanje predloženih mjera zaštite okoliša smatra se prihvatljivim za stanovništvo.

4.12. Kumulativni utjecaji

Postojeći i planirani zahvati na promatranom području opisani su u Poglavlju 3.2.16. Na širem području zahvata u krugu do 7 km nalaze se sljedeći postojeći zahvati:

- Farma svinja Podlugovi kapaciteta 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi na udaljenosti od 2,4 km jugoistočno
- Farma svinja Malo Kneževo kapaciteta 1350 krmača, 6 nerasta i 4800 prasadi i 90 nazimica na udaljenosti od oko 2,7 km jugozapadno
- Farma junadi hatvan, kapaciteta 1500 junadi na udaljenosti od oko 6 km jugozapadno
- Farma muznih krava Popovac kapaciteta 1000 krava i 300 junica na udaljenosti od oko 6,6 km južno.
- Bioplinsko postrojenje Popovac na udaljenosti od oko 6,7 km južno.

Sve postojeće farme u vlasništvu su nositelja zahvata.

Glavni utjecaj farmi na okoliš očituje se u načinu primjene stajskog gnoja kao organskog gnojiva na poljoprivredne površine. Za potrebe Studije utjecaja na okoliš, a u cilju eliminacije kumulativnih utjecaja s drugim farmama u širem okruženju pripremljena je pregledna karta poljoprivrednih površina za primjenu stajskog gnoja s postojećih farmi i bioplinskog postrojenja (Prilog 6). Svaka od farmi u okruženju ima osigurane dovoljne poljoprivredne površine za primjenu stajskog gnoja u skladu s načelima dobre poljoprivredne prakse.

Osiguranjem dovoljnih poljoprivrednih površina za aplikaciju stajskog gnoja ili oporabom gnojovke na bioplinskom postrojenju osigurava se okolišno prihvatljivi rad farme i isključuje preklapanje s potrebnim površinama za aplikaciju stajskog gnoja nastalog radom drugih farmi u široj okolici lokacije planirane farme.

U cilju zaštite tla i podzemnih voda nositelj zahvata će osigurati:

- kvalitetu tehnološkog procesa proizvodnje prasadi;
- kvalitetnu hranidbu životinja čime se smanjuje ispuštanje fosfora i dušika;
- sanitarne otpadne vode, otpadne vode od pranja dezinfekcijskih barijera i otpadne vode od pranja hladnjače ispuštat će se u zasebne vodonepropusne sabirne jame koje će se periodično prazniti i čiji će sadržaj zbrinjavati ovlaštene tvrtke;
- sakupljanje gnojovke, nastale u proizvodnim objektima farme, u vodonepropusne, zatvorene spremnike gnojovke koji će se periodično prazniti odvozom gnojovke na poljoprivredne površine;
- pročišćavanje tehnoloških otpadnih voda od pranja filtra prije ispuštanja kanal i analizu otpadne tehnološke vode iz postrojenja za obradu vode .
- primjenu stajskog gnoja na poljoprivrednim površinama u skladu s potrebama biljaka i prema Planu upravljanja hranjivim tvarima uzimajući u obzir rezultate analize sastava gnojovke, rezultate kemijske analize tla, planirani plodored i izračun potrebnih hranjiva.

Ukupna godišnja količina podzemne vode koja će se crpiti za obje farme iznositi će 0,45 % obnovljivih zaliha vode stoga se ne očekuje negativan utjecaj prilikom crpljenja podzemne vode na stanje podzemnog vodnog tijela CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA.

Ovakvim načinom rada isključuje se kumulativni utjecaj s drugim farmama u okruženju planiranog zahvata i uklanja se mogućnost negativnog utjecaja na tlo i podzemne vode.

Budući da se lokacija planiranog zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže neće biti kumulativnog utjecaja na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže.

Utjecaj na zrak farmi očituje se prvenstveno kroz pojavu neugodnih mirisa koji utječu na smanjenje kvalitete življenja. Najznačajniji nosilac neugodnih mirisa je amonijak. Planirani zahvat na dovoljnoj je udaljenosti od ostalih farmi u okruženju da se može isključiti kumulativni utjecaj neugodnih mirisa na najbliža naselja.

Nadalje, u cilju smanjenja emisija amonijaka u primjeni će biti najbolje raspoložive tehnike za intenzivan uzgoj svinja koje će uključiti uspostavu sustava upravljanja okoliše, redovno održavanje, kontroliranu prehranu životinja i odgovarajuću izvedbu objekata za uzgoj životinja. Godišnje emisije amonijaka pratit će se procjenom koja u obzir uzima bilancu masa na temelju unosa hrane, udjela sirovih bjelančevina u prehrani i performansi životinja.

Slijedom navedenog, kumulativni utjecaji tijekom korištenja planiranog zahvata su mogući, ali se procjenjuje da neće biti značajni te nije potrebna prilagodba ili propisivanje dodatnih uvjeta ili mjera zaštite u odnosu na mjere predviđene Studijom.

4.13. Utjecaj u slučaju nekontroliranog događaja

Mogući uzroci nekontroliranog događaja do kojeg može doći kako tijekom izvođenja zahvata i/ili tijekom rada su:

- nekontrolirano izlivanje strojnih ulja ili goriva, otapala i boja u tlo, a potom i u podzemne vode tijekom dopreme i otpreme materijala, građenja i montaže tj. korištenjem teretnih vozila i građevinske mehanizacije. Veličina utjecaja ovisi o količini istekle tekućine, a najčešći uzrok tome su neodržavana vozila i mehanizacija te ljudska nepažnja.
- djelovanje prirodnih nepogoda (potres, poplava i dr.)
- požar uslijed kojeg može doći do oštećenja objekata i infrastrukture, te stradavanja ljudi;
- pucanje pojedinih komponenata sustava za zbrinjavanje otpadnih voda pri čemu bi došlo do izlivanja otpadnih voda u okoliš što bi onečistilo prvenstveno tlo i podzemne vode;
- pojava bolesti koja može imati za posljedicu masovno uginuće stoke i u najgorem slučaju prijenos bolesti na ljude.

Nekontrolirani događaji mogu izazvati značajne negativne promjene u okolišu te je važno da se upravljanjem rizicima u aktivnostima poduzmu sve mjere radi sprečavanja ekoloških nesreća.

Procjenjuje se da će tijekom rada farme, uz kontrole koje će se provoditi, te ostale postupke rada, uputa i iskustava zaposlenika, vjerojatnost negativnih utjecaja na okoliš od nekontroliranog događaja biti svedena na najmanju moguću mjeru te će utjecaj biti vrlo slab.

4.14. Utjecaj nakon prestanka korištenja

Opisani zahvat planira se s namjerom dugoročnog funkcioniranja. Shodno tome vremenski termin prestanka rada u ovom trenutku nije predviđen. Tijekom uklanjanja građevina mogu se javiti negativni utjecaji na okoliš uslijed uklanjanja (rušenja) čvrstih objekata - buka, prašina. Također će se javiti i otpad nastao kao posljedica rušenja i uklanjanja objekata.

Gospodarenjem otpadom na način predviđen zakonskim propisima ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš.

4.15. Prekogranični utjecaj

Predmetni zahvat, dogradnja postojeće farme Gaj, nalazi se na popisu aktivnosti iz Priloga I. o potvrđivanju izmjene i dopune Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, Sofija 27. veljače 2001. i izmjene i dopune Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, Cavtat 4. lipnja 2004. („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 7/08, 1/09 - ispravak) u točki 20. *Postrojenja za intenzivni uzgoj peradi ili svinja s više od: 900 mjesta za krmače.*

Aktivnosti u Prilogu I. spomenute Konvencije smatraju se aktivnostima koje bi mogle izazvati negativne posljedice preko granica države (sukladno članku 2. Stavku 4. navedene Konvencije). Prilog III. Konvencije daje općenite kriterije za utvrđivanje značajnog utjecaja na okoliš koji su razmotreni u nastavku.

Obuhvat zahvata

Na lokaciji zahvata se nalazi postojeća farma za uzgoj prasadi Gaj kapaciteta 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi. Planiranim zahvatom predviđeno je povećanje kapaciteta postojeće farme koja će se u tu svrhu dograditi. Ukupan kapacitet nove farme bit će 2900 krmača, 6 nerasta i 10 300 prasadi i 80 nazimica. Obuhvat planiranog zahvat je mali i iznosi 9,39 ha.

Lokacija zahvata

Za lokaciju zahvata utvrđeno je sljedeće:

- Lokacija zahvata je udaljena oko 400 m južno i zapadno od granice s Republikom Mađarskom. Najbliže naselje u Republici Mađarskoj je naselje Udvar koje se nalazi na udaljenosti od 1,6 km sjeverno od lokacije zahvata. Naselje je smješteno uz granični Prijelaz Duboševica-Udvar i zauzima površinu od 4,4 km². U naselju živi 159 stanovnika. Ostala naselja, Majša, Bezdek i Šarok, nalaze se na udaljenosti većoj od 5 km sjeverozapadno, jugozapadno i južno od lokacije zahvata.
- Planirani zahvat je smješten na poljoprivrednom području te se i u širem okruženju nalaze poljoprivredne površine.
- Lokacija zahvata nalazi se izvan zona zaštite izvorišta, izvan zaštićenih područja i područja ekološke mreže.
- Najbliža područja ekološke mreže u Republici Mađarskoj su:
  - Töttösi-erdő (šifra: HUDD20065), područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove na udaljenosti od 5,5 km istočno
  - Béda-Karapancsa (šifra: HUDD10004), područje očuvanja značajno za ptice na udaljenosti 3,6 km sjeverno.
- U blizini lokacije zahvata nema zaštićenih kulturnih vrijednosti.

Utjecaji na okoliš

Većina emisija iz glavnih aktivnosti na bilo kojoj farmi svinja može se pripisati količini, strukturi i sastavu stajskog gnoja. Stoga je upravljanje stajskim gnojem (proizvedena količina, sastav, način izgnojavanja, skladištenja, obrade i primjene na poljoprivrednim površinama) glavno pitanje zaštite okoliša na farmama svinja. Najvažnije emisije koje mogu nastati tijekom rada farme su emisije amonijaka, emisije neugodnih mirisa te emisije dušika i fosfora u tlo i vode.

Rad postojeće farme Gaj reguliran je Rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša kojim su propisane najbolje raspoložive tehnike koje farma mora primjenjivati, a kojima se sprječavaju i ili smanjuju emisije u okoliš i opterećenje okoliša. Farma je trenutno u postupku usklađivanja uvjeta iz Rješenja s Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), za intenzivan

uzgoj peradi i svinja. Farma ima uveden sustav upravljanja okolišem kojim je uspostavljena te se kontrolira i prati, ukupna okolišna učinkovitost farme.

Planiranim zahvatom nisu predviđene aktivnosti koje bi mogle imati značajan negativan utjecaj na okoliš odnosno uzrokovati ozbiljne učinke na ljude i druge žive organizme.

Tehničko-tehnološko rješenje dogradnje postojeće farme Gaj obuhvatilo je sve važne aspekte važne za izvedbu i budući rad farme kako bi se mogući utjecaji na okoliš spriječili ili smanjili. Osiguran je adekvatan sustav odvodnje otpadnih voda s lokacije farme. Predviđeni objekti za držanje životinja zadovoljavaju zahtjeva za smanjenje emisija amonijaka. U cilju smanjenja emisija neugodnih mirisa gnojovka će se skladištiti u zatvorenim spremnicima, a primjena gnojovke na poljoprivrednim površinama provodit će se direktnim unošenjem u tlo. Također, uzimajući u obzir režim vjetrova šireg područja u kojem dominiraju vjetrovi iz sjeverozapadnog i zapadnog smjera te činjenicu da se najbliže naselje u Republici Mađarskoj nalazi sjeverno od lokacije zahvata neće doći do utjecaja neugodnih mirisa uslijed rada planiranog zahvata na stanovnike u Republici Mađarskoj.

Studijom utjecaja na okoliš prepoznati su i analizirani mogući utjecaji zahvata na okoliš. Sveukupni intenzitet utjecaja ocijenjen je kao mali i ograničen je na područje lokacije zahvata i njenu bližu okolicu. Kako bi se potencijalni negativni utjecaji sveli na najmanju moguću mjeru studijom su propisane mjere zaštite okoliša kao i program praćenja stanja okoliša.

Temeljem navedenog, ne očekuje se prekogranični utjecaj planiranog zahvata.

5. Mjere zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša tijekom izgradnje i rada postrojenja

5.1. Mjere tijekom pripreme i građenja

5.1.1. Opće mjere

U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša iz Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš.

Dovoz materijala obavljati po postojećim prometnicama.

Svako onečišćenje tijekom izvođenja zahvata odmah sanirati.

Opremu gradilišta, neutrošeni materijal, otpad i slično ukloniti, a okolno zemljište adekvatno sanirati, to jest dovesti u prvotno stanje.

5.1.2. Sastavnice okoliša

Vode i tlo

Vodoistražnim radovima ispitati hidrogeološke pokazatelje, raspoloživu godišnju količinu vode, međusobni utjecaj crpljenja na zdence u okruženju i stanje podzemne vode. Vodoistražne radove mora obaviti osoba kojoj je nadležno Ministarstvo izdalo rješenje o ispunjenju posebnih uvjeta za obavljanje tih radova.

Ugraditi uređaj za mjerenje potrošnje vode iz zdenca.

Prometne i manipulativne površine na kojima može doći do onečišćenja uslijed obavljanja djelatnosti, izvesti vodonepropusno i redovito održavati.

Prije ispusta pročišćenih voda u prijemnik izgraditi i obilježiti kontrolno okno za uzimanje uzoraka pročišćene vode. Osigurati spremnik gnojovke, dovoljnog kapaciteta da se omogući prikupljanje gnojovke za šestomjesečno razdoblje.

Kanale i spremnik gnojovke izgraditi od vodonepropusnog materijala otpornog na amonijak i agresivne tvari iz gnojovke bez ispusta i preljeva u prirodni recipijent.

Sustav za odvodnju, sabirne jame za gnojovku, spremnik za gnojovku i sabirne jame za otpadne vode nakon izgradnje ispitati na vodonepropusnost, strukturalnu stabilnost i funkcionalnost.

Zrak

U slučaju povećane emisije prašine tijekom građenja, manipulativne površine prskati vodom.

Projektirati i izgraditi spremnik za gnojovku, od materijala otpornog na amonijak i agresivne tvari iz gnojovke, s mogućnošću miješanja sadržaja radi postizanja homogenosti gnojovke.

Nakon izgradnje, spremnik za gnojovku prekriti plastičnim ili plutajućim pokrovom.

Kulturna baština

Ukoliko se tijekom građevinskih radova nađe na arheološki nalaz, obustaviti radove te o nalazu obavijestiti nadležno tijelo za zaštitu kulturne baštine.

5.1.3. Mjere zaštite od opterećenja okoliša

Buka

Eventualne bučne radove organizirati na način da se obavljaju tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima, tijekom noći.

Otpad

- Posjednik građevnog otpada, koji skladišti građevni otpad na gradilištu na kojem je taj otpad nastao, dužan je osigurati da se građevni otpad skladišti na način da se:
  - otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju na čvrstoj površini na za to predviđenom mjestu na gradilištu,
  - opasni otpad skladišti u natkrivenom spremniku ili čvrstoj zatvorenoj vreći, odnosno da je onemogućeno rasipanje, raznošenje i razlijevanje tog otpada izvan gradilišta uzrokovano vremenskim prilikama,
  - skladištenje tekućeg otpada obavlja u primarnom spremniku postavljenom na slijevnu površinu opremljenu odgovarajućim sekundarnim spremnikom sukladno uvjetima propisanim posebnim propisom koji uređuje gospodarenje otpadom,
  - skladištenje otpada koji ima svojstvo H1, H2, H3-B i/ili H12, obavlja odvojeno od drugog otpada,
  - skladištenje plinovitog otpada, obavlja u primarnim spremnicima koji se mogu hermetički zatvoriti i koji udovoljavaju posebnim propisima kojima se uređuje oprema pod tlakom.
- Posjednik građevnog otpada dužan je, najkasnije do odvoza otpadnog materijala s gradilišta odnosno do završetka radova na gradilištu:
  - izdvojiti od otpada tvari, materijale i građevne proizvode, osim materijala za nasipavanje, za koje je očigledno da se mogu ponovno koristiti za istu svrhu odnosno za namjeravanu uporabu za koju su proizvedeni i to bez postupka oporabe, što uključuje i postupak pripreme za ponovnu uporabu,
  - proglasiti otpadom:
- materijal iz iskopa koji je nastao prilikom građenja građevine i koji se sukladno dokumentima projekta građenja, izrađenim sukladno propisima koji uređuju gradnju, ne ugrađuje u to građevinu i koji ne predstavlja mineralnu sirovinu sukladno posebnim propisima koji uređuju rudarstvo,
- materijal koji je nastao građenjem, održavanjem, rekonstrukcijom ili uklanjanjem građevine, osim materijala koji se koristi za građevine svrhe na tom gradilištu, kad se isti izdvoji od građevine odnosno kad prestane biti građevina koju se gradi, održava, rekonstruira odnosno uklanja.
- Otpad uz ispunjeni Prateći list predati osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.
- Voditi očevidnike o nastanku tijekom otpada za svaku vrstu otpada

5.2. Mjere tijekom korištenja

5.2.1. Sastavnice okoliša

Vode i tlo

- Prometne i manipulativne površine na kojima može doći do onečišćenja uslijed obavljanja djelatnosti, redovito održavati.
- Otpadne vode od pranja filtera iz uređaja za preradu vode pročišćavati u odgovarajućem uređaju za pročišćavanje i ispuštati u melioracijski kanal. Vrijednosti pokazatelja i onečišćujućih tvari u pročišćenim otpadnim vodama neprekidno prije ispusta u melioracijski kanal moraju biti u skladu s graničnim vrijednostima propisanim za ispuštanje u površinske vode u skladu s Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda. Uređaj za pročišćavanje redovito čistiti od nakupljenog mulja, a mulj zbrinjavati putem ovlaštenog sakupljača otpada. Ako će otpadne vode od pranja filtere iz uređaja za preradu vode sadržavati specifične onečišćujuće tvari, prioritetne i prioritetne opasne tvari prema prilogu 2.A., 5.A. i 6. Uredbe o standardu kakvoće voda, bit će potrebno analizirati utjecaj ispuštanja na stanje vodnog tijela i poduzeti odgovarajuće mjere.

- Otpadne vode iz dezinfekcijskih barijera i sanitarne otpadne vode prikupljati zatvorenim sustavom odvodnje u vodonepropusne sabirne jame.
- Pražnjenje vodonepropusnih sabirnih jama ugovoriti s ovlaštenom pravnom osobom.
- Osigurati poljoprivredne površine za primjenu gnojovke do graničnih vrijednosti od 170 kg N/ha.
- Gnojovku na poljoprivrednim površinama primjenjivati prema Planu upravljanja hranjivim tvarima u skladu sa zahtjevima II Akcijskog programa, uzimajući u obzir potrebe biljaka za hranjivima.
- Prije primjene gnojovke na poljoprivredne površine provoditi analize sastava gnojovke. Analize provoditi iz trenutnog uzorka uzetog iz spremnika gnojovke na sljedeće parametre: suha tvar, pH H₂O, amonijski N, ukupni N, ukupni P, ukupni K, ukupni Ca i ukupno Mg.
- U cilju planiranja godišnjeg unosa dušika, provoditi analize tla na poljoprivrednim površinama na sljedeće pokazatelje: pH-KCl, pH-H₂O, sadržaj humusa, lako pristupačnog fosfora (P₂O₅) i kalija (K₂O, sadržaj karbonata (CaCO₃), hidrolitička kiselost tla i teksturni sastav tla.

Zrak

- Koristiti zatvorene spremnike (silose) sa zatvorenim transportom hrane u proizvodne objekte.
- Primjenjivati tehnike hranidbe kojima se upravlja količinom hranjivih tvari u stočnoj hrani te faznu hranidbu životinja, ovisno o fazama i stanju životinja, s nižom količinom sirovih proteina i ukupnog fosfora i dodatkom aminokiselina.
- Pratiti emisije iz malih uređaja za loženje na plin (dva kotla snage 310 kW i 400 kW) najmanje jedanput u dvije godine
- Održavati i servisirati rashladni uređaj koji koristi 8 kg rashladne tvari R404a (6,3 kW)

5.2.2. Mjere zaštite od opterećenja okoliša

Otpad

- Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti odvojeno sakupljati i skladištiti kako bi se omogućilo gospodarenje tim otpadom.
- Skladištiti vlastiti proizvedeni otpad na mjestu nastanka odvojeno po vrstama otpada u skladištu vlastitog proizvedenog otpada najduže do jedne godine od njegova nastanka.
- Otpad skladištiti u primarnim spremnicima izrađenim od materijala otpornog na djelovanje otpada, i na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka i po potrebi nepropusno zatvaranje.
- Podna površina skladišta mora biti nepropusna za otpad koji se u njemu skladišti i izvedena na način da se rasuti otpad može jednostavno ukloniti sa podne površine.
- Medicinski otpad odvojeno sakupljati na mjestu nastanka i skladištiti u zaključano, natkriveno, privremeno skladište u kojeg je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad. Prostor skladišta medicinskog otpada mora imati nepropusne i otporne podne površine koje se lako čiste i dezinficiraju, biti lako dostupan osoblju zaduženom za interno gospodarenje otpadom i uređajima i opremi za sakupljanje otpada biti dobro osvijetljen i ventiliran te dobro osvijetljen i ventiliran.
- Skladištenje zaraznog medicinskog otpada na temperaturi od +8 °C do +15 °C smije trajati najdulje osam dana.
- Opasni medicinski otpad mora se sakupljati u spremnicima otporni na djelovanje opasnih svojstava sadržaja, na pucanje i probijanje ako su u pitanju oštri predmeti, na agresivne kemikalije i slično te moraju dobro podnositi uobičajene uvjete postupanja i prijevoza kao što su vibracije i promjene temperature, vlažnosti i tlaka. otporni na djelovanje opasnih svojstava sadržaja, na pucanje i probijanje ako su u pitanju oštri predmeti, na agresivne kemikalije i slično te moraju dobro podnositi uobičajene uvjete postupanja i prijevoza kao što su vibracije i promjene temperature, vlažnosti i tlaka.
- Spremnici za medicinski otpad moraju biti označen natpisom koji sadrži osnovne informacije o proizvođaču otpada s nazivom ustanove i odjela, ključnom broju i nazivu vrste otpada i datumom predaje ovlaštenoj osobi.

Nusproizvodi životinjskog podrijetla

- Uginule životinje i ostale nusproizvode životinjskog podrijetla pohranjivati u odgovarajuće spremnike s uređajima za hlađenje, pravilno označavati i voditi dokumentaciju o predaji.

5.3. Mjere zaštite u slučaju nekontroliranog događaja

Nadzirati i održavati sustav odvodnje u skladu s Planom rada i održavanja građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.

U slučaju iznenadnog onečišćenja provesti mjere u skladu sa Operativnim planom mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda.

Izvesti otvorene oborinske kanale oko farme za prikupljanje vode u slučaju većih količina oborina i odvođenje u melioracijske kanale.

U slučaju poplavlivanja poduzeti potrebne interventne mjere saniranja i otklanjanja onečišćenja u skladu sa Operativnim planom interventnih mjera u slučaju izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda, organizirati provedbu mjera za trenutno sprječavanje širenja nastalog onečišćenja zatvaranjem pojedinih dijelova kanalizacije prije ispusta u melioracijski kanal, obavijestiti Centar 112, vodopravnu inspekciju

U slučaju propuštanja lagune potrebno ju je isprazniti i sanirati propuštanje.

Održavati slobodnima i propisno označenima evakuacijske putove i pristupe vatrogasnim vozilima.

U slučaju izbijanja bolesti životinja pozvati nadležnu veterinarsku službu koja će propisati mjere daljnjeg postupanja.

5.4. Mjere zaštite nakon prestanka korištenja

Rastaviti opremu i građevine sukladno Planu razgradnje postrojenja i propisima koji u vrijeme prestanka korištenja ili uklanjanja postrojenja budu na snazi.

Unaprijed odrediti odgovarajuću površinu na kojoj će se odvojeno sakupljati i privremeno skladištiti nastali otpad te otpad predati osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom

5.5. Program praćenja stanja okoliša

Vode i tlo

- Sustav za odvodnju, sabirne jame za gnojovku, spremnik za gnojovku i sabirne jame za otpadne vode ispitati na vodonepropusnost, strukturalnu stabilnost i funkcionalnost nakon izgradnje te kontrolu ispravnosti obavljati sukladno posebnom propisu.
- Svake godine za prethodnu kalendarsku godinu i za svaku kategoriju životinja pratiti ukupno ispušteni dušik i fosfor izračunom primjenom bilance masa na temelju unosa hrane, udjela sirovih bjelančevina u prehrani ukupnog fosfora i performansi životinja ili primjenom analize gnojovke. Dobivene vrijednosti usporediti s rasponom pridruženih vrijednosti za svaku kategoriju životinja na farmi Gaj za dušik i za fosfor sukladno propisima
- Mjerenjem crpljenih količina vode pratiti da iste ne prekoračuju količine za koje je analiziran utjecaj na vode.

Zrak

- Svake godine za prethodnu kalendarsku godinu, primjenom faktora emisije napraviti procjenu emisija amonijaka i prašine u zrak za svaku kategoriju životinja na farmi Gaj, a dobivenu vrijednost emisije amonijaka u zrak usporediti s rasponom pridruženih vrijednosti emisija amonijaka sukladno propisima Republike Hrvatske i/ili propisima Europske Unije..
- Jednom u dvije godine provoditi se mjerenje emisija onečišćujućih tvari u zrak iz malih uređaja za loženje koje obuhvaća dimni broj, oksida dušika izražene kao NO₂ i ugljikov monoksid.
- Stavljanje rashladne opreme u uporabu prijaviti nadležnom tijelu uprave na propisanom obrascu, a za uređaj voditi servisnu karticu na propisanom obrascu te evidenciju čuvati 5 godina.
- Prilikom održavanja, servisiranja ili isključivanja uređaja iz uporabe osigurati prikupljanje kontroliranih tvari i njihovu predaju ovlaštenoj osobi te vođenje evidencija, dostave i čuvanje podataka sukladno propisima..
-

Buk

- Nakon puštanja postrojenja u rad provesti mjerenje buke na referentnim točkama emisije. Ukoliko izmjerene vrijednosti buke na referentnim točkama pokazuju prekoračenje dozvoljenih vrijednosti, poduzeti dodatne mjere smanjenja buke kako bi se utjecaj buke koja se širi na okoliš s lokacije postrojenja sveo na dopuštenu razinu. Sljedeća mjerenja provoditi pri izmjeni dominantnih izvora buke.

Otpad

- Očevidnike o nastanku i tijeku otpada (ONTO) voditi ažurno, unositi podatke nakon svake nastale promjene stanja, podatke čuvati pet godina i dostavljati ih nadležnom tijelu.
- Podatke o otpadu dostavljati u Registar onečišćavanja okoliša sukladno posebnom propisu koji uređuje registar onečišćavanja okoliša.

Nusproizvodi životinjskog podrijetla

- Voditi dokumentaciju o predaji nusproizvoda životinjskog podrijetla.

5.6. Prijedlog ocjene prihvatljivosti zahvata na okoliš

Na lokaciji zahvata postoji farma na kojoj se nekoliko godina uzgajaju krmače i prasad. Nositelj zahvata je za navedenu farmu ishodio sve potrebne dozvole, a između ostalog i Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (KLASA: UP/I 351-02/19-45/26, URBROJ: 517-03-1-3-1-19-2 od 15. listopada 2019.). Rješenjem su propisane mjere zaštite kojih se nositelj zahvata mora pridržavati kako bi utjecaj farme na okoliš sveo na najmanju moguću mjeru.

Dogradnjom farme, kapacitet će se udvostručiti. Novi dio farme će koristiti neke objekte koji su već izgrađeni na farmi. Otpadne vode će se zbrinjavati na već postojeći način. Voda iz zdenca će se prerađivati na postojeći način, a otpadne vode iz postrojenja za preradu vode, ispuštati, kao i do sada, nakon pročišćavanja u kanal k.č.br. 1512, k.o. Duboševica. Na dograđenom dijelu farme izgradit će se novo skladište za opasni otpad, čime će se uvjeti gospodarenja opasnim otpadom poboljšati. Realizacijom zahvata neće se uspostaviti novi nepokretni izvori emisija onečišćujućih tvari u zrak. Nositelj zahvata će gnojovkom nastalom na farmi upravljati na postojeći način odvozom na poljoprivredne površine. Primjena gnojovke provodit će se prema načelima dobre poljoprivredne prakse i preporukama II. Akcijskog programa. Proces tehnike na farmi kao i tehnike prevencije, kontrole i praćenja emisija u okoliš provodit će se u skladu s najboljim raspoloživim tehnikama za intenzivan uzgoj svinja.

Imajući u vidu pregled i vrednovanje utjecaja dogradnje farme na okoliš, ukupni utjecaj je ocijenjen kao mali utjecaj.

Svi prepoznati utjecaji navedeni su u poglavlju 4. te su u poglavlju 5. propisane mjere za njihovo smanjenje. Uz pridržavanje propisanih mjera zaštite okoliša ocjenjuje se da je zahvat prihvatljiv za okoliš.

6. PRILOZI

1. Rješenje o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu

REPUBLIKA HRVATSKA
 MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
 ODRŽIVOG RAZVOJA

KLASA: UP/I 612-07/20-60/57
URBROJ: 517-05-2-2-20-2
Zagreb, 22. listopada 2020.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, temeljem članka 30, stavka 4. vezano za članak 29. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), a povodom zahtjeva nositelja zahvata SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA – PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, HR-31206 Erdut, u postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat izgradnje „Farme za proizvodnju prasadi“ na području Općine Antunovac u Osječko-baranjskoj županiji, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Planirani zahvat izgradnje „Farme za proizvodnju prasadi“ nositelja zahvata SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA – PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, HR-31206 Erdut, prihvatljiv je za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.
- III. Ovo Rješenje izdaje se na rok od četiri godine.

Obrazloženje

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), Uprava za zaštitu prirode, zaprimilo je 7. listopada 2020. godine zahtjev nositelja zahvata SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA – PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, HR-31206 Erdut, za provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za zahvat izgradnje „Farme za proizvodnju prasadi“, na području Općine Antunovac u Osječko-baranjskoj županiji. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode navedeni svi podatci o nositelju zahvata, podatci o zahvatu i lokaciji zahvata.

U provedbi postupka Ministarstvo je razmotrilo predmetni zahtjev, priloženu dokumentaciju, podatke o ekološkoj mreži (područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišne tipove) te je utvrdilo sljedeće.

Zahvatom je planirana izgradnja „Farme za proizvodnju prasadi“, na području Općine Antunovac u Osječko-baranjskoj županiji. Lokacija zahvata nalazi na k.č.br. 356 i 358, k.o. Orlovnjak u vlasništvu nositelja zahvata. Za potrebe izgradnje farme, spajanjem postojećih čestica, formirati će se nova čestica. Površina novoformirane čestice bit će oko 38 763 m². Izgradnja Farme za proizvodnju prasadi za tov Orlovnjak planira se na poljoprivrednom području u blizini naselja Antunovac na području Općine Antunovac i naselja Tenja na

području Grada Osijeka. Čestica na kojoj je planirana gradnja potpuno je očišćena i koristi se kao oranica. Na lokaciji će biti izgrađeni proizvodni objekti u kojima će se odvijati glavni tehnološki procesi na farmi (osjemenjivanje i prasnje krmača, uzgoj prasadi) kao i pomoćni objekti u funkciji pratećih procesa. Idejnim projektom predviđeni su sljedeći proizvodni objekti: pripustilište, čekalište, prasilište i odgajalište. Proizvodni objekti povezani su u jednu jedinstvenu cjelinu zatvorenim koridorima, kako se prilikom prevodenja krmača i prasadi ne bi izlazilo van. Na farmi će se primjenjivati umjetno osjemenjivanje krmača i nazimica. Planirani pomoćni objekti na farmi su: upravna zgrada, kotlovnica, trafostanica, bunar, postrojenje za obradu vode, spremnik pitke vode (vodosprema) i agregat.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) planirani zahvat se nalazi izvan područja ekološke mreže. Najbliža područja ekološke mreže na udaljenosti od oko 7 km od lokacije predmetnog zahvata su Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje, koje je kao područje posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđeno 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, 124/13) te Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001308 Donji tok Drave i HR2000372 Dunav – Vukovar, koja su kao područja od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) objavljena u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/97 od 28. studenog 2019. o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za kontinentalnu biogeografsku regiju. Predmetna POVS područja prvotno su potvrđena provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za kontinentalnu biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015).

Prema Karti prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske 2016., lokacija zahvata obuhvaća stanišni tip J. Izgrađena industrijska staništa i I.2.1. Mozaici kultiviranih površina.

Slijedom provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, analizom mogućih značajnih negativnih utjecaja navedenog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, s obzirom na to da se radi o zahvatu unutar područja postojećeg poljoprivrednog i industrijskog sadržaja na većoj udaljenosti od područja ekološke mreže lokalnog dosega mogućih utjecaja, ocijenjeno je da se za planirani zahvat Prethodnom ocjenom može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je stoga riješeno kao u izreci. Sukladno navedenom za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

U skladu s odredbom članka 27. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode, za zahvate za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza procjene utjecaja na okoliš, Prethodna ocjena obavlja se prije pokretanja postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Člankom 29. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi Prethodnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš ili postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu kojim se uređuje zaštita okoliša i za zahvate čiji se obuhvat nalazi na području dvije ili više jedinica područne (regionalne) samouprave i/ili Grada Zagreba.

Prema članku 30. stavku 4. Zakona o zaštiti prirode ako nadležno tijelo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja

uu

ekološke mreže, donosi rješenje da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu, stoga je riješeno kao u izreci.

Prema članku 43. stavku 1. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje izdaje se na rok od četiri godine.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

Također, ovo Rješenje objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva, a u skladu s odredbama članka 44. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITE:

1. SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA – PRKOŠ d.o.o., Pastara Lipovača 1, HR-31206 Erdut, (*R s povratnicom*);
2. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, HR-10000 Zagreb (*pisarnica.dirh@dirh.hr*);
3. U spis predmeta, ovdje

2. Potvrda o usklađenosti s prostorno -planskom dokumentacijom

REPUBLIKA HRVATSKA

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO
UREĐENJE, GRADITELJSTVO I
ZAŠTITU OKOLIŠA

KLASA: 350-01/20-01/384
URBROJ: 2158/1-01-16/35-20-2
Osijek, 14.10.2020. godine

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Osječko-baranjske županije, povodom zahtjeva kojeg je podnijela Svinjogojska farma Lipovača – Prkos d.o.o., 31206 Erdut, Pustara Lipovača 1, na temelju članka 117. stavka 1. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), te članka 80. stavka 2. točke 3. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), izdaje

POTVRDU

o usklađenosti planiranog zahvata

Potvrđuje se da je planirani zahvat: *Izgradnja farme za proizvodnju prasadi kapaciteta 7626 komada životinja (579 UG) na lokaciji k.č.br. 356 i 358 k.o. Orlovnjak, Općina Antunovac*, usklađen s važećim:

- Prostornim planom Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik Osječko-baranjske županije" broj 1/02., 4/10., 3/16., 5/16., 6/16.-pročišćeni tekst, 5/20. i 7/20.-pročišćeni tekst.) i
- Prostornim planom uređenja Općine Antunovac ("Službeni glasnik Općine Antunovac" broj 3/05., 5/11., 8/11.- ispr., 9/12., 4/15. - ispr., 8/15., 12/15.-pročišćeni tekst, 8/16. i 12/16. - ispr.).

Obrazloženje

Svinjogojska farma Lipovača – Prkos d.o.o. podnijela je dana 06.10.2020. godine zahtjev za izdavanje Potvrde o usklađenosti planiranog zahvata: *Izgradnja farme za proizvodnju prasadi kapaciteta 7626 komada životinja (579 UG) na lokaciji k.č.br. 356 i 358 k.o. Orlovnjak, Općina Antunovac* s važećim dokumentima prostornog uređenja u svrhu postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Uz zahtjev je priložen opis i prikaz građevine broj:16/2020 od rujna 2020. godine, projektant Damir Vujčić, dipl. ing. građ., broj ovlaštenja G 1130.

Planirani zahvat nalazi se unutar obuhvata:

- Prostornog plana Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik Osječko-baranjske županije" broj 1/02., 4/10., 3/16., 5/16., 6/16.-pročišćeni tekst, 5/20. i 7/20.-pročišćeni tekst.) i
- Prostornog plana uređenja Općine Antunovac ("Službeni glasnik Općine Antunovac" broj 3/05., 5/11., 8/11.- ispr., 9/12., 4/15. - ispr., 8/15., 12/15.-pročišćeni tekst, 8/16. i 12/16. - ispr.).

Uvidom u gore navedene planove te opis i prikaz građevine utvrđeno je da se planirani zahvat nalazi izvan granica građevinskog područja na zemljištu namjene "P2 - Vrijedno obradivo tlo" te da se dijelom nalazi unutar planskog koridora "četvertračne brze ceste", čija ukupna širina iznosi 1000 m, unutar kojeg se ne smiju graditi trajne građevine izuzev građevina infrastrukture.

Planirani zahvat udaljen je više od 500 m od građevinskih područja naselja gradskog obilježja i građevinskih područja ostalih naselja te je udaljen više od 30 m od ruba zemljišnog pojasa lokalne ceste L44110.

Obzirom da će se novoformirana građevna čestica za planirani zahvat dijelom nalaziti unutar planskog koridora "četvertračne brze ceste" na tom dijelu novoformirane čestice moguća je samo izgradnja građevina infrastrukture u funkciji predmetne farme.

Slijedom navedenog utvrđeno je da je planirani zahvat usklađen s važećim Prostornim planom Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik Osječko-baranjske županije" broj 1/02., 4/10., 3/16., 5/16., 6/16.-pročišćeni tekst, 5/20. i 7/20.-pročišćeni tekst.) i Prostornim planom uređenja Općine Antunovac ("Službeni glasnik Općine Antunovac" broj 3/05., 5/11., 8/11.- ispr., 9/12., 4/15. - ispr., 8/15., 12/15.-pročišćeni tekst, 8/16. i 12/16. - ispr.) te je izdana tražena Potvrda.

Upravna pristojba prema Tarifom broju 1. i 4. Uredbe o tarifi upravnih pristojbi ("Narodne novine" broj 8/17., 37/17., 129/17., 18/19. i 97/19.) plaćena je u iznosu 40,00 kuna.

DOSTAVITI:

1. Svinjogojska farma Lipovača – Prkos d.o.o.
31206 Erdut, Pustara Lipovača 1,
2. Arhiva.